

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „NAŠ DOM“

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—
Poštno-čekovni rač. 10.603.

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška c. 5.
Telefon 2113

Cene inseratov: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Spričo občinskih volitev.

Andrej Einspieler, slavno-znani voditelj in buditelj koroških Slovencev, je spisal pred 68 leti »Politični katekizem za Slovence«. Namen te knjižice in njenega pisatelja je bil: vzdramiti Slovence iz političnega spanja, dati jim pouk v političnih vprašanjih ter pobudo za politično udejstvovanje. Ker poučna in bodrilna veljava tega katekizma kljub spremenjenim prilikam ni povse prenehala, hočemo iz njega v naslednjem nekaj navesti iz poglavja »Občine«.

Katera opravila so občini naložena?

»Politični katekizem« — navajamo iz izdaje leta 1890 — odgovarja: »Občinska opravila so: 1. lastna, 2. izročena. Lastna opravila so tista, ki se dotikajo le občine in katera opravljati je sama opravičena in zmožna. Tu sem spada: a) gospodarstvo z občinskim premoženjem; b) skrb za varnost ljudi in imetja; c) skrb za pota in mostove; d) skrb za snago; e) za zdravje in za take naprave, ki boleznim zabranjujejo; f) za lepo in pošteno obnašanje prebivalcev; g) za varnost pred ognjem; h) da se nove stavbe ali zidanja izvrše po postavi; i) skrb za dobrodelnost, za uboge in sirote; k) za šole; l) pomirjevanje ljudi v manjših pravdah; m) posredovanje pri prostovoljnih dražbah. Izročena opravila so tista, katera občinam nakladajo državne oblasti. Ta opravila so za občine hudo breme.«

Katere občine so boljše, male ali velike?

»Ko bi se občinam odvzela izročena opravila, pri katerih imajo toliko pisarij, da pomagajo državnim oblastnjem, bi bile na vsak način boljše male občine. Male občine obsegajo manj sveta

in dajejo manj opravila. Če je župan le količkaj prebrisan in priden, lahko opravlja vse sam in mu ni treba tajnika ali pisarja. S tem se zmanjšajo občinski stroški precéj in vsled tega občinske doklade. Veliko pa je tudi to vredno, da je na tak način župan sam svoj gospodar, ne pa, kakor se pogosto godi, pokorni sluga občinskega tajnika. Ljudje imajo župana blizu in jim ni treba delati dolgih potov. Posebno dobro je pa še to, da se z malimi občinami širi politična omika. Več ko je občin, več je tudi županov in svetovalcev, ki so prisiljeni, postave prebirati in se učiti, da morejo občine postavno prav voditi.«

Kako velike naj bodo občine?

»Tako velike, kakor fare. Vsaka fara naj bo tudi občina. Zdaj se delajo (skladajo) občine iz raznih katastralnih občin, za katere pa ljudstvo niti ne ve. Risbe in mape zemljemercev, to ni, kar veže ljudi kakšne soseske, ampak druge reči jih vežejo v eno celoto; to so šola, cerkev, bolnišnica, siromašnica, katere stvari so navadno blizu farne cerkve. V cerkev po nedeljah hodijo vsi; kaj je bolj naravno, kakor da se tudi občinski odbor zbere po božji službi, in zato ni treba posebnega pota v kako drugo vas. Zdaj pa, če je fara na več občin raztrgana, mora župnik dopisovati raznim županom in ti zopet raznim župnikom. Kar spada pod en zvon, naj spada tudi pod eno občino!«

Ali so občinske volitve imenitne?

»Seveda so! Občine imajo vendar marsikatere pravice in oblasti, o katerih je boljše, da so v naših rokah, kakor v rokah nasprotnikov. Če so pravi možje na čelu, bodo tako gospodarili,

da ne bo prevelikih stroškov, in občinska doklada potem ne bo velika. Slovincem in kmetom neprijazni odborniki pa lahko mnogo skazijo, zavirajo slovenske pravice in nakladajo občanom huda bremena.«

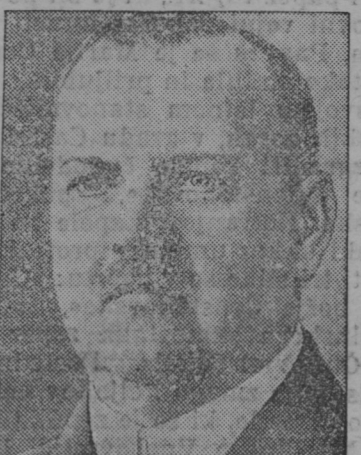
Kakšne može kaže voliti za odbornike?

»Pri tem ne glejte toliko na bogastvo in učenost, kakor na poštenje in razumnost. Prav je, če človek kaj zna, tak bo tem lažje takšno službo opravljal. Kdor pa se je veliko učil in zraven še kaj pod palcem ima, se le prerad z gospodo pajdaši, na kmetske reve in težave pa pozabi. Kdor pa cerkev in svojo materino besedo ne mara, tega ne volite, če bi imel 9 gradov! Volite resne in značajne može, ne pa vetrnjakov in priliznjencev, ki se obračajo po vsakem vetru in le na to gledajo, kako bi se temu ali onemu mogotcu prikupili. Pa tudi takih ne volite, ki slabo gospodarijo, kajti kdor z lastnim dobro gospodariti ne zna, tudi z občinskim blagom ne bo znal.«

Dobro pomni!

Besede »Političnega katekizma za Slovence«, spisane leta 1865, veljajo tudi v letu 1933. Ni se jih treba, kakor besede verskega katekizma, učiti doslovnno na pamet, dobro in potrebno pa je, če se 15. oktobra po njih ravnamo. Na vprašanje, ali so občinske volitve imenitne, odgovarja katekizem: »Seveda so!« Občinske volitve 15. oktobra so radi razmer, v katerih se vršijo, ne samo »seveda« imenitne, marveč izredno imenitne. Kmetsko in delavsko ljudstvo, zavedaj se tega v polni meri! Če se boš tega zavedalo, boš tudi storilo svojo dolžnost. Ne veruj obljubam,

Po vesti ravnaj, tako boš najboljšo obranilo svoje pravice in zavarovalo svoje koristi!

Spremenjena Dollfusseva vlada. (Od leve na desno): avstrijski kancelar Dollfuss; podkancelar major Fey. Iz vlade sta izstopila: podkancelar Winkler ter vojni minister Vaugoin.

Sv. Oče o inseratih. Koncem septembra se je vršil v Rimu mednarodni kongres za časniško oglašanje (inseriranje). Udeleženci tega zborovanja so bili od papeža sprejeti v posebni avdienci. V nagovoru je papež Pij XI. poudaril velik pomen časnikov in tudi inseriranja v časnikih. Ta predmet mu ni neznan, saj je o tej zadevi svoj čas objavil cele razprave. Z velikim zanimanjem je tudi prečital poročilo, ki ga je kongres izdal. Obžaluje pa, da se ni, kar se tiče inseriranja, naglasilo nekaj, kar je važno, in to je obramba morale, pravdnosti, poštenosti. Vprav to pa je, tako je izjavil Sv. Oče, bistvena stvar ter bi se morala posebej preučiti. Znano je namreč, da gotovi ljudje, ki pa najbrž niso v vrstah te resnobne organizacije, izrabljajo inserate za svojo obžalovanje vredno propagando. To je tisto inseriranje, ki je proti morali, proti poštenosti. V dvojnem oziru se morala (nравstvenost) žali: ali je predmet, ki se priporoča, nemoralen, ali pa je način, kako se priporoča in ponuja, proti krščanski poštenosti. Naj bi časniki vedno imeli pred očmi opomin Danteja in Manzonia: nikdar ne zapisati besede, ki bi hvalila greh in hudobijo ter žalila krepost. Ta opomin naj velja tudi za oglašanje v časnikih. Besede Sv. Očeta so pomembne ne samo za časnike ter časnikarje, marveč tudi za čitatelje časnikov in objavljevalce inseratov. Kakor ne smejo časnikarji zapisati besede in objaviti inserata, ki hvali greh in hudobijo ter žali krepost, tako tudi bralci ne smejo čitati nekrščanskih časnikov ter v njih inserirati. Čitajte samo dobre krščanske liste ter samo v njih inserirajte!

Čenstohovska Marija in Sveti Oče. Čenstohova je najslavnejša božjepotna cerkev na Poljskem. Sezidana je na Jasnici gori. Poleg nje stoji samostan Pavlinec, ki je bil zgrajen leta 1328 ter bil urejen do leta 1813 kot utrdba v obrambi zoper sovražnike. V cerkvi je na glavnem oltarju sloveča podoba Marijina, črno pobarvana (»Črna Madona«). Vsako leto priroma v Čenstohovo iz vseh krajev Poljske več stotisočev romarjev. Med te romarje je tudi spadal sedanjí papež Pij XI., ki je bil po končani svetovni vojni papeški nuncij na Poljskem. Papežu se je Marija Čenstohovska tako omilila in priljubila, da je dal na svojem letnem stanovišču v Albanskih gorah, v gradu Castel Gandolfo, zgraditi kapelo čudodelne Matere božje Čenstohovske, pokroviteljice Poljske. Notranjost kapele bo poslikal poljski slikar-umetnik profesor Rosen. Zlasti tri slike so v načrtu: »Čudež Matere božje Čenstohovske«, »Obramba pavlinskega samostana zoper Tatare« in »Čudež ob Visli«. Poslednja slika predstavlja zmago Poljakov nad boljševiško armado, ki se je zgodila na praznik Marijinega Vnebovzetja, 15. avgusta 1920, nepričakovano ob Visli ter jo Poljaki splošno smatrajo, da je bila čudež božje previdnosti, ki je hotela Ev-

ropo rešiti boljševizma in komunizma.

S pokopališčem se ni šaliti. Večkrat se dogaja, da delajo ljudje, ko jim je vino stopilo v glavo ter jih ojunalo, tudi s pokopališčem neumestno šalo. Mnogoteri je takšno šalo drago plačal z življenjem ali vsaj z zdravjem. Takšna neumestna šala se je tudi izvršila v Bački in sicer v Petrovem selu. Kmet Miklas je z nekaj sosedi pil v gostilni. Ko so ga že precejšnje število litrov pospravili pod streho, je nekdo iz družbe stavil ta predlog: »Pojdimo na pokopališče, da vidimo, kaj mrtvi delajo.« Predlog je bil z glasnim odobravanjem sprejet. »Mi se hudiča ne bojimo, kaj bi se mrtvih bali!« tako so izjavili vinski razgreti junaki. Ko se je bližala polnoč, so trije junaki se napotili proti pokopališču. Čim bolj so se mu bližali, tem bolj je plahnelo njihovo junaštvo. Da bi bili hrabrejši, so se prijeli za roke. Ko je ura v bližnjem cerkvenem stolpu udarila dvanajst, je Miklas stopil pred neki grob, ter zaklical: »Pozdravljeni mrlič! Kaj delate?« Naenkrat se oglasi neki votel glas, ki je donel, kakor da bi prihajal iz groba: »Eden kadi, drugi sedi, tretji spi.« Ko so slišali te besede, so jo 3 junaki ubrali iz pokopališča, kolikor so jih nesle noge. Padali so preko grobov, zadevali z glavami in drugimi udi v križe in kamne ter dobili težke rane. Voditelj nočne ekspedicije na pokopališče kmet Miklas je dobil tako nevarne poškodbe, da so ga morali prepeljati v bolnišnico, kjer imajo malo upanja, da bi okreval. Kdo pa je bil tisti glas iz groba? To je bil neki kmet, ki je v gostilni slišal pogovor onih treh junakov ter je neopazeno prej odšel na pokopališče, da bi jih postrašil. Ta dogodek je nov opomin: S pokopališčem se ni šaliti.

Slovenski škofje o knjižici »Bodi apostol!« Kakor so listi že poročali, je škofijski odbor KA v Mariboru izdal knjižico »Bodi apostol!«, spisal tajnik KA Franc Kolenc. Knjižica je namenjena vsem, ki želijo notranje verske predoditve in imajo veselje do apostolskega dela v smislu katoliške akcije. O knjižici je dobil pisec od naših slovenskih škofov lepo priznanje. Nadškof dr. A. B. mu je pisal: »Želim obilnega uspeha Vašemu delu za KA. Knjižica je pisana logično, živahno, poljudno.« Mariborski knezoškof dr. Tomažič je dejal: »Čestitam Vam! Knjižica je lepa in bom skrbel, da jo škofijski Oglasnik toplo priporočim.« Ljubljanski škof dr. Rožman je pisal: »Za doposlano knjižico: »Bodi apostol!« se Vam toplo zahvaljujem. Naš škofijski list jo bo rad priporočil. Želim, da bi praktična navodila Vaše knjižice

vzbudila med našim vernim ljudstvom mnogo navdušenih apostolov!« Knjižico toplo priporočamo. Stane samo 5 Din, vezana 10 Din. Naroča se pri tajništvu KA v Mariboru, Aleksandrova cesta 6. Dobi pa se tudi v Cirilovih knjigarnah v Mariboru in v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

Volitve v Delavsko zbornico.

Minister za socialno politiko in narodno zdravje je naročil predsedniku glavnega volilnega odbora za volitve v Delavsko zbornico v Ljubljani, da se prvotno razpisane volitve 7. in 8. oktobra preložijo na 21. in 22. oktobra.

Seznam obratnih volišč mariborskega okrožja: Doktor in drug, tekstilna tovarna, Maribor; tovarna za dušik, Ruše; Derwuschek Fr., opekarna, Košaki pri Mariboru; Sladkogorska tovarna lepenke, Sladkagora; tekstilna tovarna Hutter in drug, Maribor; tekstilna tovarna Braun-Ehrlich, Maribor; »Petovija«, tovarna čevljev, Breg pri Ptuj; »Kovina«, I. jugoslov. metalska industrija, Tezno pri Mariboru; Zelenka in Comp., mehanična tkalnica, Maribor; Thoma Karol, tvornica svilenih izdelkov, Maribor; Našička tovarna tanina, Dol. Lendava; Jeklarna Jurija Thurnskega, Guštajn-Ravne; Zdravilišče Rogaška Slatina; Zjedinjene tvornice stekla Rogaška Slatina in Sv. Križ; svinčni rudnik Mežica; Rudnik Leše, Leše p. Prevalje. V vseh tukaj navedenih obratih se vršijo volitve v obratu dne 21. oktobra. Na vseh drugih voliščih so volitve dne 22. oktobra t. l.

Opozarjamo vse one volilce, katerih obrati so oddaljeni več kot 5 km, da zahtevajo glasovnice pri glavnem volilnem odboru v Ljubljani, ne pa pri krajevnih volilnih odborih, kakor je to bilo prvotno razglašeno, Torej vsi oni, katerih volišča so bila določena, da volijo na glavni volilni odbor, kakor tudi oni, katerih obrat je oddaljen več kot 5 km, morajo zahtevati svoje glasovnice pri glavnem volilnem odboru v Ljubljani in to najkasneje do 14. oktobra. Opozarjamo vas tudi, da morate glasovnice, zalepke, pravočasno odposlati tako, da bodo dospele na glavni volilni odbor najkasneje do 21. oktobra.

Ostala navodila bomo pravočasno poslali vsem našim zaupnikom krajevnih volilnih odborov JSZ. Ako vam kakšna stvar ni jasna, obrnite se na okrožni volilni odbor JSZ za volitve v Delavsko zbornico, Sodna ulica 9 III, Maribor.

Povsod pa naj velja glas: bela ostane celat!

Za okrožni volilni odbor JSZ:

Kores Martin, predsednik.
Rozman Peter, tajnik.

Nameščenec in nameščenka! Za 10 zastopniških mest v Delavski zbornici, ki pripadejo nameščencem in nameščenkam, so postavile kandidate 4 nameščenske strokovne organizacije. Tri izmed njih so že doslej zastopale nameščenke v Delavski zbornici. Naše strokovno »Društvo združenih zasebnih in trgovskih nameščenecv Slovenije« pa letos prvič stopi na plan, vas vabi v svoj krog in vas

pozivlja za volitve dne 22. oktobra, da se zapate njegovemu programu!

Slovesno je bila pokopana zadnje nedelje dne 1. oktobra v Ptujju mati g. profesorja Kolariča. Cerkvene obrede je opravil ob veliki udeležbi prebivalstva g. prošt dr. Ivan Zagar.

Prva pomoč poplavljenecem po okrajih. Iz državnih in banovinskih sredstev je bila za prvo silo nakazana poplavljenecem po okrajih naslednja pomoč v gotovini: Brežice 25.000 Din, Celje 35.000 Din, Kamnik 20.000 Din, Kočevje 130.000 Din, Konjice 5000 Din, Krško 20.000 Din, Laško 10.000 Din, Ljub-

Ijana okolica 30.000 Din, Novo Mesto 20.000 Din, Logatec 10.000 Din. Nadalje mestu Ljubljani 10.000 Din in mestu Celju 25.000 Din. Razen tega je g. ban odredil po okraj em načelstvu v Kočevju dobavo živil za prebivalce v Strugah. Sklenjeno je bilo, da se zgradijo takoj barake za vse po povodnji prizadete, katerih stanovanja v doglednem času ne bodo uporabna.

V mariborsko bogosloje je letos vstopilo 21 novincev v prvi letnik. Na novo so prišli 3 bogoslovci v tretji letnik in 1 v četrtega. Vseh bogoslovcev je 87 in od teh je še 15 pri vojaki.

Napad. V Ciglancih je bil v noči napaden od neznancev in hudo poškodovan na glavi posestnik Franc Mlakar, katerega so spravili v mariborsko bolnico.

Smrt vzorne slovenske matere. V Ptujju je umrla v visoki starosti 86 let gospa Marija Kolarič, mati g. Antona Kolariča, vpokojenega profesorja za veronauk na ptujski gimnaziji. Blagopokojna je bila vzor prave slovenske matere. Rajni svetila večna luč, g. profesorju naše sožalje!

S koli do nezavesti. Med Polenci in Polensakom pri Ptujju je bil pred dnevi v noči napaden od neznancev 26letni dninar Jožel Majcen iz Gradišča. Napadalci so ga obdelali smrtno nevarno s koli in izginili v noč.

Obsodba radi uboja prevživkarja. — Zadnjega septembra je obravnavalo mariborsko sodišče uboj 72letnega prevživkarja Josipa Petka iz Drstelje pri Ptujju. Letos dne 22. maja sta se sporekla mlada Haričeva gospodarja s starim prevživkarjem. Haričeva sta se obvezala, da bosta dajala Petku prehrano do smrti in mu izplačala znesek 10 tisoč Din. Ker nista držala obveznosti, je došlo do sporov in do usodnega prepira omenjenega dne, ko je udarila Haričeva starčka z železnim drogom po glavi in ga ubila. Obtožena je bila obsojena na štiriletno ječo.

Nesreča avtobusa. Huda nesreča se je pripetila avtobusu, ki vozi iz Guštanja do Slovenjgradca s podaljškom proge do Šoštanja. Zadel je med Mislinjem ter Sp. Doličem z vso silo v zadnji del voza. Voz se je strl, avtobus je pognalo s ceste in sta ga zadržali dve drevesi, da se ni prekucnil navzdol po bregu. Vseh pet potnikov je ranjenih — težje pa g. Krivograd iz Guštanja. Voznik je krenil v zadnjem trenutku na drugo stran ceste in moralo priti do nesreče.

Utonila na potu v cerkev. V Galiciji pri Celju je močno narasel potok ob priliki zadnje povodnje. 40letna zasebnica Frančiška Parežnik se je na dan najhujšega razliva vod podala zjutraj k sv. maši. Pri mostu posestnice Potočnik so jo zgrabili valovi, iz katerih se ni mogla več rešiti. Našli so jo mrtvo med grmičevjem.

Otrok utonil v bajerju. Dne 29. sept. so se igrali v Trbovljah otroci ob bajerju, ki je poln vode in na dnu blata. V bajer je zašel 6letni Ivanček Šorli in utonil.

Zagonetna smrt. Iz narasle Bistrice pri Pilštajnu so potegnili 80letnega Martina Kolarja, posestnika na Drenskem rebu. Na povratku iz Kozjega je padel v vodo. Na vratu utopljenca so

našli sledove davljenja in radi tega se bavi z zagonetno smrtjo orožništvo.

Vlak je smrtno povozil pri Hrastniku 42letnega Ivana Koritnika, ki je bil zaposlen v hrastniški steklarni.

Dva peklena stroja. Dne 29. sept. je našel železniški čuvaj pri obhodu proge dve pločevinasti škatlji, postav-

ljeni na prod pod železniškimi tračnicami blizu postaje Rajhenburg na progi Brežice—Zagreb. Škatlji sta bili v velikosti 30 X 15 cm in sta tehtali po 1 kg. Na njima je bila rdeča etiketa z mrtvaško glavo in napisom: 1 kg 1228. Škatlji so takoj odstranili s proge. Komisija, ki je takoj odšla tja, je ugotovi-

Koledar

za v žep vsakemu gospodarju

smo za leto 1934 s koledarjem že od 1. X. 1933 pripravili žepni koledar »Slov. gospodarja«. Koledar je vezan v celo platno in ga tako vsakdo brez skrbi nosi vse leto v žepu. Letošnja izdaja ima sledečo zanimivo vsebino:

Koledar, kjer je ob enem zapisnik za vsakdanje notice.
Vremenski ključ in navodilo za določitev vremena
Cirilica in latinica, kakor se tiska in piše
Jugoslavija in njen popis
Pošne pristojbine
Kraljeva banska uprava
Proračun kmetijskega oddelka banske uprave
O zemljiški knjigi
Čebelnjak

O sortiranju in vkladanju sadja
Precejanje in čiščenje vina
Napake in bolezni vina
Goveji hlev
Skrb za plemensko živino
Škodljivost plemenjenja v sorodstvu pri svinjah
Kako se pozna starost govedi
Kmetijski posevki v Sloveniji
Naši travniki in živinoreja
Kako se mešajo umetna gnojila
Lovski zakon
Prva pomoč v nesreči
Amortizacija dolgov
Sejmi
Kmetijsko knjigovodstvo in tabele
Poleg teh člankov ima koledar še sledeče tabele:
Kako se določi vsebina debel in hlodov na podlagi dolžinskega in sredinskega premera
Tabela kubičnih metrov dreves
Tabela za preračunanje oralov v hektarje itd.
Koledar brejesti domačih živali
Koliko časa traja pojatev
Teža žive in zaklane živine
Izdatki in prejemki za vsak mesec posebej
Zapisnik delavcev in njih plače
Zapisnik plače v blagu in delu
Zapisnik živalskega prirastka
Kako snažimo madeže
Praznega papirja 64 strani
Na robu centimeterska mera in svinčnik.
Koledar pošiljamo samo na predplačilo in sicer lahko pošljete 10 Din za koledar in 1 Din za poštnino, skupno torej 11 Din v znamkah, ali pa pišite po položnico. V nekaterih krajih bodo pobrali naši prijatelji skupno naročilo. Pripominjamo, da je naklada zaradi razmer mala in da letos ne bo na noben način ponatisa. Naročila sprejema:
Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Podpisani naročam koledar »Slovenskega gospodarja« in prosim, da mi določite položnico, da vam denar določim (ali: in prilagam temu pismu znamke za 11 Din), to je 10 Din za koledar in 1 Din za poštnino, ter prosim, da mi koledar takoj določite.

Moj natančen naslov je:

Ime in priimek:

Kraj:

Pošta:

la, da sta bila to peklenska stroja tuje-
ga izvora, ki se vnameta z udarcem na
kapico.

Puška mu razmesarila roko. 26letni
čevljarški pomočnik Franc Valenci v
Velenju je zapazil iz svojega stanova-
nja, da krade nekdo na vrtu breskve.
Vzel je staro puško, ki se baše spredaj
in oddal v noč strašilni strel. Naboj je
raznesel stari kres, ki je Valenciju raz-
mesaril roko in ga poškodoval hudo po
obrazu.

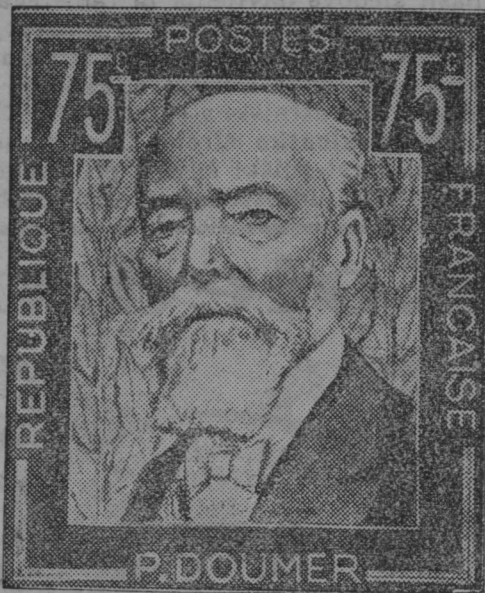
Smrtno se je zastrupil v Ljubljani z
lizolom 34letni brezposelni mizarški po-
močnik Anton Peterlin.

Dva vlomilca pod ključem. Kamni-
ška orožniška patrolja je v noči od čet-
rtka na petek (od 28. na 29. sept.) za-
sačila v Godiču pri Kamniku dva ne-
varna svedrovca, ki sta se baš priprav-
ljala, da bi vlomila v neko hišo. Ko so
ju prijeli, so šele v veliko zadovoljstvo
ugotovili, da so dobili v roke prebrisa-
na vlomilca, ki sta že dolgo časa stra-
šila v vašeh okrog Stranj in ki imata
na vesti celo vrsto vlomov, ki segajo že
leto dni nazaj. Eden je domačin, drugi
pa je iz Ljubljane. Oba aretirana sta
priznala pri zaslišanju očitana jim de-
janja.

Železniška nesreča zahtevala smrtno
žrtev. 22letna služkinja Pepca Jordan,
ki je služila pri trgovcu in peku Jezer-
šek na Zaloški cesti v Mostah pri Lju-
bljani, je nesla dne 26. septembra ob
6. uri zjutraj v bližnjo krčmo kruh in
šla obenem po mleko. Ker so bile želez-
niške zapornice že spuščene, je zlezla
pod njimi, a vsled goste megle ni videla
dolenjskega vlaka, ki je zagrabil de-
klino in jo grdo razmesaril. Kolesa so ji
odtrgala obe nogi in jej zmečkala gla-
vo. Smrtna žrtev mladostne neprevid-
nosti je bila doma v Radni, občina Bu-
čka pri Krškem.

Roparski napad. Zadnjo nedeljo ob
11. uri dopoldne je bila napadena neka
gospa v Ljubljani na povratku od sv.
maše skozi tivolski gozd v Rožno do-
lino. Neznanec ji je iztrgal ročno tor-
bivo, v kateri je bilo 10 do 15 Din dro-
biža.

Dva utonila. V Blokah na Dolenjskem
sta vzela dva šolarja: Lavrič Anton in
Verica Vintar nekaj splav iz dveh le-

Francija je dobila nove poštne znamke. Na levi vidimo bivšega in umorjene-
ga predsednika Doumerja, na desni znamenitega zunanjega ministra Brianda.

Iz angleških manevrov: hiter pohod s strojnico.

stev ter par desek in pričela z vožnjo
po vodi, ki je ostala od povodnji med
Metljami in Topolom. Voda je dosegla
po mestih globočino 2-5 m. Zakaj in
kako se je zgodilo, ne zna nikdo, a Ton-
ček je menda iz strahu pred preveč glo-
bokim skočil v vodo in hotel preplavati
do brega. Seveda je otrok utonil in Ve-
rica je pričela vpiti na pomoč. Na vpitje

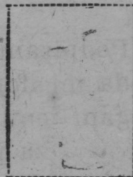
je pritekel od kleščenja vej Anton Si-
raj, po domače Jurjev. Podal se je raz-
gret v mrzlo vodo in utonil. Kako se je
dekletce rešilo s pomočjo lestve, je na-
ravnost čudežno. Utopljenega reševalca
so našli po treh urah, šolarja Tončka
pa prvi dan ne.

Šolar utonil. Ljudskošolar Vincek
Kermavner, sin posestnika na Lazih
pri Rakeku, se je hotel dne 26. septem-
bra sam v čolnu popeljati v šolo, ker je
še tamkaj bila voda razlita vsled povod-
nji in vodnih mas, ki so cele dneve bru-
hale iz Postonjske jame. Malo pred šolo
se je dečku zlomilo veslo, omahnil je v
vodo ter utonil.

Puška se mu je sprožila. Na Gorjan-
cih krog Novega mesta se je po povod-
nji zbrala lovska družba in med lovci
je bil tudi trgovec ter posestnik iz Št.
Jerneja Maks Vale. Po prihodu na Cer-
kov log so lovci odpočivali. Vale je od-
ložil suknjič poleg puške na bližnji gr-
mič. Ko so lovci odrinili, je segel tudi
Vale po suknjič, a se je pri tem spro-
žila puška in strel je zadel trgovca v
hrbet. Težko ranjenega so odpeljali v
bolnico usmiljenih bratov v Kandijo,
kjer je umrl.

**Vsled strahu pred vlomilcem jo je za-
dela kap.** 54letna Marija Humer iz Je-
senic se je tako prestrašila vlomilca, da

Naročilnica.

Tiskarna sv. Cirila

Maribor

Koroška cesta 5

jo je zadela klap, kateri je podlegla po pretoku dveh dni.

Rop s piškavim izidom. V bližini vasi Prvenci pri Ptuju sta skočila iz grma pred posestnico Lizo Golob iz Moškanje dva tuja moška z zahtevo: Denar al življenje! Preplašena sirota je izročila tolovajema 20 Din ter par podplato. Po opravljenem poslu sta izginila roparja v bližnjem gozdu.

Dvakratni vlom — a neznan plen. V noči je bilo vlomljeno v Dolnji Lendavi v pisarno odvetnika dr. Pikuša in v pisarno Družbe trgovcev. Vlomilci niso bili kos železnim blagajnam in so se morali zadovoljiti le s 300 Din.

Orožniki iz Kranja so prijeli vlomilsko družbo, ki je ogrožala z drznimi vlomi dalje časa Gorenjsko in Ljubljano z okolico.

Obesil se je dne 30. septembra v Kranju brezposelni šofer Anton Frelj, doma iz Idrije.

Sredi povodnji še požar. Kakor smo že poročali, je zadnja povodenj hudo zadela Ribniško dolino na Kranjskem. V Otavicah je segala voda do oken in je začela udirati pri Arkotu, po domače Dolinarju, v kaščo, kjer je bilo shranjeno živo apno. Vsled užiga apna je izbruhnil že na noč požar, ki je uničil omenjenemu posestniku, kar ni bilo bilo pod vodo.

Jezuitska cekev v Beogradu. Jezuitje so kupili v Beogradu v Poincarejevi ulici prostor, na katerem je prejšnji lastnik zgradil doka prostorno dvorano. To dvorano so jezuiti uporabljali kot provizorično cerkev. Ker je dvorana bila premajhna, da bi mogla sprejemati vse obiskovalce božje službe, so jezuiti sklenili, da tamkaj sezidajo pravo cerkev. Beogradska občina pa jim je to prepovedala ter navedla kot razlog, češ, da cerkev ne spada v središče mesta med same tržovske hiše.

Doslej najvišji polet v aeroplanu je dosegel dne 28. septembra francoski le-

talec Lemoine. Dosegel je 13.800 m. Po lastni izpovedi je dosegel prvih 8000 m v 30 minutah. Od 8000 do 13.000 m je rabil eno uro in je vladal v tej višini mraz 60 stopinj pod ničlo. Dihalna naprava je delovala brezhibno in edina

nadloga je bil mraz. Letalec bi se bil lahko povzpел še višje, a se je vrnil iz omenjene višine, ker je itak potolkel dosedanji rekord.

Potres je obiskal dne 26. septembra italijansko pogorje južnih Abrucev, ka-

Lepše kakor najboljša perica

Prej ste krtačili, drgnili in menciali ure in ure, zdaj Vam opravi vse to Schichtov Radion med kuhanjem čisto sam v 15 minutah: bleščeče belo oprano perilo. Na milijone kisikovih mehurčkov, ki se jih razvije v raztopini Schichtovega Radiona, požene milno peno skozi tkanino in najgostejša vlakna, ki jih celo najtanjše perica z mencanjem in krtačo komaj doseže. Uporabljajte redno Schichtov Radion, pa Vam bo perilo skozi in skozi zares prizanesljivo oprano,

Novi Zeppelin.

Veliki uspehi zračne ladje »Grof Zeppelin« (L Z 126) so dali Zeppelinovim delavnicam v Friedrichshafenu ob Bodenskem jezeru pobudo, da so začele graditi kljub težkočam današnjih časov novega zračnega velikana, ki bo predan prometu začetkom prihodnjega leta in bode vzdrževal zračni promet med Evropo ter Južno Ameriko. Imenoval se bo: L Z 129, bo to 129. zračna ladja, ki je bila zgrajena od prvega Zeppelina naprej. Na najnovejšem Zeppelinu bodo uporabljene vse izkušnje, katere je nabralo podjetje od leta 1900 do danes. Po vsebini bo novi Zeppelin največja

Pavel Keller:

9. nadaljevanje.

„Hubert“

Roman iz gozdov.

Poslovenil dr. Ivan Dornik.

To je bila gostilna pri »Grozdu«, ki je gorela! Tim je pridiral za menoj, tudi Padovka in žali bog tudi oba psa, ki sta brezumno lajala. Zastonj sem poskušal, da bi ju zapodil nazaj domov. Padovka, ki sem ji velel, naj ujame pasji mrcini in ju spravi domov, je segla po dakelnu, pri tem pa se spoteknila nad pudelnom ter se vrešče zakotalila po poledenem bregu navzdol. Tim se je smejal na vse grlo; meni pa ni bilo pri srcu, da bi se smejal.

Med tem je odbilo v zvoniku plat zvona, strahotno je zatrobil gasilski rog, tu in tam nam je veter vrgel nasproti nekaj razburjenih človeških krikov.

»Grozd! Ne, saj ni gorelo pri »Grozdu! Goretje je moralo više gori na severnem pobočju.

Žaga!

Prestrašil sem se. Kdo je zažgal? Strela? — Ali — ali pa —?

Prišla mi je v misel kočja na barju. »Žagarja naj vzame hudič!« je bila rekla skrivnostna starka. In Grčar je bil pijan.

»Hitreje, Tim, hitreje!«

Spodaj v zametu je ležala Padovka, tulila, da si je polomila noge, nato pa je dirjala za nama.

Na cesti v vasi so se spešili ljudje s škafi vode. Vsi so bili zelo razburjeni.

»Kje gori?«

»Na žagi!«

Torej le res!

Kmalu smo bili pri pogorišču. Velika hiša je stala tam še nepoškodovana, toda gorela je žaga in prostorna kolnica z zalogo lesa. Ogenj je kar žrl suhe deske, hlode in treske in je v kratkem času in hitro opravil. K sreči je gnal južni veter žerjavico na zasneženo severno pobočje in dež je pokril hišo s svojimi curki. Zvežena brizgalnica, ki je bila malo večja kot igrača, bi ne bila nič opravila. Vendar pa je delala, in vaščani so stali v dolgi verigi do vaškega ribnika, kjer so bili pre-

kih 150 km od Rima. V mestecu Lama dei Peligni se je porušilo celo majhno predmestje. Ubitih je šest oseb, 39 ranjenih. Precej ubitih ter ranjenih je tudi po vaseh na deželi. V mestu Sulmana je porušil potres pročelje cerkve sv. Nikolaja in palačo Corvi. Ranjenih je 15 oseb. V mestecu Sale je porušenih 100 hiš.

Strašna posledica ciklona (viharja) v Mehiki. Mesto Tampiko v severni Mehiki šteje 80.000 prebivalcev in je na glasu radi trgovine in petrolejskih vrelcev. Od tega mesta je uničil ciklon, ki je divjal zadnje dni z brzino 180 do 200 km na uro, tri četrtine. Mrtvih in ranjenih je več tisoč. Angleške, ameriške, nemške in mehiške parnike, ki so bili zasidrani v pristanišču, je vihar odtrgal in ogromni valovi so jih pogнали ven na odprto morje, kjer se jih je več potopilo. Okoli Tampika samega pa so se odprle v zemlji ogromne globeli, v katere so se pogreznile tračnice in so štirje vlaki, dva potniška in dva tovorna, izginili v zemlji. Železniške proge so na več krajih popolnoma izdrte in porušene. Ciklonu so se pridružile tudi ogromne poplave ter sta izstopili reki Tamesi in Pamiko. Vse ozemlje okoli mesta Ciudad Vittoria je prizadeto od poplave. Med besnenjem voda je rjul ciklon, ki je bil širok nad 250 km. Tampiko nudi strahoten prizor. Vse ceste predstavljajo ruševine kamna, lesa, opeke, dreves, stekla, železa in brzozavnih drogov. Promet je popolnoma nemogoč. Vsa poslopja, ki so še ostala, to je nekaj šol, cerkev in javnih palač, so polna ranjenih.

Kolera — posledica strahovite poplave v Indiji. Strahovita poplava je obiskala vzhodne dele Indije in predvsem okraja Kutak in Bihar. Blizu 2000 glav goveje živine je utonilo in nad 9000 ljudi je pomrlo na kolero, katero raznašajo podgane, ki se rešujejo iz vode. Popolnoma porušenih je 7000 hiš, močno poškodovanih 20.000. Škoda na poljih se pa sploh ne da preceniti.

Rusi dosegli 19 km višine. Dne 30. septembra ob 8.41 zjutraj se je začel v Moskvi dvigati ruski balon v stratosfero. Ob 12.50 je dosegel balon 19.000 m višine in se je začel spuščati nazaj na zemljo. Pri dviganju je dosegel balon 67 stopinj pod ničlo. Tri Rusi, ki so bili v gondoli, so z balonom srečno pristali na dan poleta ob 17. uri popoldne v Kolomni v Rusiji.

Na Mariborski cesti št. 7 v Celju je okusno renoviral svojo hišo g. Ivan Martinčič, druž. tiskarne v Celju. Istočasno si je v hiši ustanovil trgovino z mešanim blagom. Novo trgovino je dobro založil s svežim blagom in kakor je z letakov razvidno, je tudi sedanjim časom primerno usmeril nizke cene blagu. Zato trgovino dobro priporočamo. 1021

Koce, štrange, slamnjače kupujem stalno pri Anton Šinkovec, Čelje, Dečkov trg. 1006

Občinski zakon mora vsakdo poznati, kdor hoče voditi kako skupino pri občinskih volitvah. Zato si ga pravočasno naročite, stane: broširan 8 Din, vezan 15 Din. Naročila sprejema Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Skrivnostni studenec. Spisal Pavel Keller, poslovenil dr. Ivan Dornik. 70. zvezek Cirilove knjižnice. Dobi se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Cena: broširano Din 16.—, vezano Din 26.—.

Novo suženjstvo v Rusiji.

Boljševiki ne verujejo v Boga, njegovo ime ne sme biti zapisano v njihovih šolskih knjigah. Ker v Boga ne verujejo, zato tudi človeka ne smatrajo za podobno božjo, marveč za sredstvo, ki jim dela in dobiček prinaša. Zato tudi nečloveško izrabljajo ljudi, razdružujejo družine, ženo od moža, otroke od staršev ter jih gonijo sem in tja kot živino. Tudi prodajajo že ljudi kot ob časih pred Kristusom. Pod zaščito slaboglasne Čeke (GPU) upeljavajo pravo suženjstvo. List »Naše Vremja« in ruski listi prinašajo iz Moskve ta-le dopis, katerega tu delno priobčujemo:

Neko obrtno podjetje, seveda vladno, ker v Rusiji ni drugačnih, je prejelo iz Moskve ukaz, da trikratno poveča svoje izdelke. Voditelji podjetja so tuhtali in skleпали, kako bi bilo mogoče izpolniti ta ukaz. Glavna ovira je bila v tem, da ni bilo na razpolago, specialistov, kateri bi naj zavzeli vodilna mesta. Napisali so prošnjo v Moskvo, a od tam ni bilo nobenega odgovora. Zato je šel eden od ravnateljev v Moskvo, da bi poizvedel, kako in kaj. Tam so rekli, da specialistov ne dajo, ker jih nimajo. Delajte, kakor hočete, a pomnite!!

Ravnatelj je kar vedel, kaj to pomeni. Če ne izpolnite ukaza, imate opraviti s Čeko. Položaj podjetja je bil obupen, ker brez specialistov se obrat ne more povečati, a specialistov ni. Začele so se seje, posvetovanja in dopisovanja z drugimi podjetji. Slučaj je pomagal. Eden izmed članov podjetja je imel v Čeki prijatelja. Ta je spoznal zadrego podjetja in beseda je dala besedo.

Vi ste tepci, je rekel čekist prijatelju. Pojdi v koncentracijski tabor in tam kupiš specialistov, kolikor hočeš. Kako to »kupiš«? Ne razumem. Ne klepetaj dalje, kar pojdi! Napravi zapisnik, koliko in kakšnih specialistov potrebujete. Pojdi naravnost k poveljniku tabora in govori ž njim!

Poveljnik tabora s prva ni razumel, zakaj gre. A kmalu se mu je razjasnilo ter je rekel: dobro! Imam prvovrstno blago. Izbira je velika. Nimam samo inženirjev, imam profesorje, imam celo dolgoletnega ravnatelja tovarne — dam ga vam za 700 rubljev na mesec. Če jih pa vzamete več, skupaj 16 oseb, jih vam dam po 600 rubljev na mesec.

Ali bodo pa hoteli delati pri nas? — Hahaha, se je zasmel poveljnik tabora. Če bodo hoteli delati? Vsi, katere vam bom dal, so obsojeni na deset let v našem taboru.

A kako bo s plačo? Komu bomo plačevali, ali vam, ali njim?

Takoj se vidi, da prvokrat opravljate to delo, se je zasmel poveljnik. Od mesečne plače boste plačevali 90% nam,

bili led. Skozi verigo človeških rok so šli polni in prazni škafi sem in tja. V tej verigi so stali Erika Grubelnik, nadučitelj in tudi Malčka od »Grozda«.

To dekle je stalo tam v dežju in viharju v sami domači obleki. Kakršni je priletela novica o nesreči na uho, taka je pianila kvišku in odhitela iz hiše.

»Ali ste vi, Malčka?«

»Da.«

»Gospodična Malčka, takoj mi pojdite domov. Prehladili se boste in zboleli!«

»Ne morem!«

»Naj stopim jaz na vaše mesto!«

»Pojdite rajši više gori k ribniku; tam jih manjka —«

»Topleje se morate obleči!«

Meni nič tebi nič sem jo potisnil iz vrste in stopil na njeno mesto. Tedaj mi je pošepetala na uho:

»Moj Bog, ljudje trdijo, da je storil to stari Grčar. In jaz sem mu dala žganja!«

»Tega nihče ne more trditi. Pojdite vendar domov in lezite v posteljo!«

»Ne morem!« Odhitela je od mene, gori proti ribniku.

Škafi so šli sem in tja. Ogenj je vzplamtel do vrha. Na daleč je razsvetlil noč, vrgel grozljivo luč na črne gozdove, ki so se zvijali v viharju, splašil hiše iz nočnega spanja, da se je zdelo, da gledajo sedaj vse hiše s svojimi belimi obrazi in z očmi, ki se iskre v grozi, da mora ena izmed njih umreti na grmadi.

Boltežar je kakor poveljnik hodil sem in tja in dajal deset koristnih in sto nekoristnih povelj. Tedaj je vreščavo zavpil glas:

»Tonče! Tonče!«

Bil je stari žagar, ki je klical. Klical je sina.

»Tonče! Tonče! Tonče!«

Sina pa ni bilo nikjer.

Nato je prišel nemir med ljudi.

»Grčarja prihajata!«

Res, bila sta Grčar in njegova žena. Žagar je planil proti njima.

»Kje je Tonče? Kje je moj fant?«

doslej zgrajena zračna ladja. V številkah bo zgleдал novi Zeppelin takole (številke o oklepaju se nanašajo na dosedanjšega »Grofa Zeppelina« L Z 126; dolžina 248 m (235), največji premer 41,20 m (30,52), najvišja višina 45,50 (33,78), vsebina plina 200.000 kub. m (105.000).

Nova ladja, koje ogradje bo iz duraluminija in obod iz platna ter bombaževine, bode lahko sprejela 50 potnikov. K tem še pride 8 ton prtljage in pošte, 2 toni pitne vode, 2 toni vode za uporabo, 8 ton vode za obtežo (balast), 60 ton olja za pogon, 8 Diesel motorjev. Kot plin bodo vzeli helij, ki se ne vnaša za

Proti
Zobnemu
kamnju

SARGOV
KALODONT

a 10% njim. Ne pozabite, da jih rabite lahko 24 ur na dan in noč. Bodo pod nadzorstvom krajevne Čeke, od katere dobite obvestilo. Torej, tovariš, ali jih vzamete?

Delegat podjetja je sprejel pogoje poveljnikove in sestavila sta dogovor. — Podjetje je poslalo v tabor dogovorjen znesek in čez nekoliko dni je bilo poslano — blago — 16 specialistov. Do revolucije so bili vsi inženirji in eden je bil bivši profesor višjega tehniškega zavoda. Gospodje so bili večinoma postarni, telesno in moralno izmučeni. In delali so poslušno kakor sužnji.

To ni edin slučaj. Že nekaj let kupujejo nekatera podjetja specialiste na tak način. Vsako leto jih proda Čeka po nekoliko tisoč.

Včasih se zgodi, da kaka tovarna potrebuje specialista, kakoršnega Čeka nima na razpolago. Vkljub temu pošlje Čeka kratek odgovor: Dostavimo!

Osrednji urad Čeke pošlje na vse požeželske oddelke vprašanje: Ali ni v

vašem okraju specialist v tej stroki? Specialist se poišče v najkrajšem roku. In ko se najde, pošlje osrednji urad Čeke ukaz: Aretirajte ga in pošljite v ta in ta koncentracijski tabor. Zakaj? Radi kakšnih prestopkov? O tem ni govora. V stanovanje dotičnika pride uradni obisk. In če ne najdejo nič sumljivega, mu reko: Znano je nam, da imate v emigraciji sorodnike, katerim dopisujete in jim pošiljate za nas zelo škodljiva poročila. In obsodijo ga na 10 let v koncentracijski tabor. Obenem pošlje urad Čeke podjetju obvestilo: Zahtevanega specialista dobite. Cena je taka...

Dotični dopisnik iz Moskve trdi, da v tem dopisu ni niti ena beseda pretirana. Če bi imeli dostop do ruskih koncentracijskih taborov in priliko pogovoriti se z jetniki, bi se o resnici tega mogli prepričati. To je žalostno poglavje. Skoraj ni mogoče verjeti, da se v kulturni Evropi v 20. stoletju kaj takega more goditi.

A. K.

je poglobila. Cerkve niso nikdar bile tako obiskane kakor sedaj. Ljudje nosijo na svojih prsih križce, svetinje in druge verske znake, čeprav jim oblast nalaga kazni in jih druhal napada.

S tem notranjim prenovljenjem gre vzporedno zunanji prepoved. Španski katoličani hočejo osvojiti javno življenje, ki so ga prej vsled svoje brezbržnosti zgubili. Katoliška akcija je svoje organizacije podrobno izpeljala in razširila po vsej Španiji. Največjo važnost pa pripisujejo španski katoličani temu, kar je v resnici najvažnejše: katoliškemu tisku. Ako bi bili prej vsaj polovico tega storili za katoliške časnike, kar delajo in žrtvujejo zdaj, ne bi bili prišli nad nje težki dnevi preizkušnje. Radodarna požrtvovalnost katoličanov je dvignila katoliško časništvo v Španiji na višino, katere ne dosežajo ne liberalni ne socialistični listi.

Na čelu katoliških listov v Španiji je v Madridu izhajajoči dnevnik »El Debate«, ki je postal najboljši, najobsežnejši in najbolj razširjen dnevnik na Španskem. Državna oblast ga je preganjala, ga ustavljala, nalagala mu je kazni ter urednike zapirala, kljub temu se je list dvigal ter raste. Sedaj si je nabavil najmodernejše stroje. Poleg njega izhaja v Madridu še eden katoliški dnevnik pod imenom »El Siglo futuro«. Tudi ta list je trpel preganjanje, pa je napredoval po notranjem ustrojstvu in po številu naročnikov, ki se je kakor pri listu »El Debate« podesetorilo in podvajsetorilo. Ko se je list hotel razširiti ter je to zahtevalo veliko stro-

stoj cerkve bil odvisen od zunanje pomoči, bi cerkev morala propasti, če stopi na mesto pomoči in podpore pritisk in preganjanje. Vprav v dobi preganjanja pokaže cerkev svojo življensko silo in vso veličino svojega bistva. To je tudi pokazala katoliška cerkev v Španiji. Preganjanje, ki jo izvaja proti cerkvi framasonski liberalizem in brezbožni socializem, je cerkev očistilo in okrepilo. Verska zavest, ki je bila med španskim ljudstvom vedno velika, se

**DRUŠTVENE
VESTI**

**Katoliško časopisje —
orožje katolicizma.**

Katoliška cerkev ima v sebi veliko notranjo silo, ki jo edina vzdržuje, ne pa kakšna državna pomoč. Ako bi ob-

slučaj kake nepredvidene nesreče.

Kabina za vodstvo in krmilarje zrakoplova bo dolga 10 m in bode pritrjena spodaj. Prostor za potnike bodo v notrajnosti ladje in bodo dolgi 16 m. Potniški prostor bo obstojal iz dveh krovov, eden vrhu drugega. V sredini zgornjega krova bo 28 prostornih kabin in v vsaki 2 postelji, topla in mrzla voda. Zraven spalnice bo velika obednica (14.50 × 6 m) z 38 sedeži, nato sledi 16 m dolgi hodnik z okni za razgled med vožnjo. Levo od spalnice bo soba za čitanje in pisanje. Tamkaj bo tudi urejena soba za kadilce, katero so pogrešali potniki na dosedanjem

»Ne veval«

»Ne vesta, mrcini beraški?«

»Ta dva sta zažgala!« je zavpila neka ženska.

»Vrzita ju no v ogenj!«

Halo! In tedaj se je utrgal plaz!

»Vrzite ju v ogenj, požigalca! Grčarica je vešča! Vrzite jo v ogenj!«

»Gospod Boltežar!«

Boltežar je privihral.

»Gospod Boltežar, vi kot uradni predstojnik morate prepričati, da se ne zgodi nesreča, da se ne zgodi ljudska sodba!«

»Vrzite ju v ogenj!«

Trop ljudi je obstopil Grčarja.

Pohitela sva z Boltežarjem tja, tudi nadučitelj in Erika sta pritekla.

»V imenu postave — naj se nobeden ne gane!« je zatulil Boltežar.

Res so ga poslušali. Stali so mirno kakor vojaki.

»Prostor!«

Umaknili so se. Boltežar je stopil pred Grčarja.

»Oba moram zapreti. V imenu postave! Birič! Župan! Zapriseženi možje!«

Prišli so štirje možje. Eden izmed njih je imel na glavi uradno čepico in sabljo ob boku. Boltežar je zapovedal:

»Ta-le dva oba v zapor! Moža peljite v gasilni dom, žensko pa v graščino in jo zaprite v klet za premog! Ali ste razumeli?«

»Smo!«

»Tako je ta stvar opravljena. Na delo zopet! Gasit!«

»Gospod predstojnik!«

»Kaj hočete?«

»Gospod predstojnik, saj jaz vendar nisem storil tega; saj sem vendar stari Grčar!«

»Tiho! — Odpeljite ga!«

Grčarja so pograbili in ga vlekli proč. Ženska se je branila, mahala okrog sebe, praskala in pljuvala. Dva močna moška sta jo pograbila in jo s silo vlekla proč.

Halo, pa se je znova začelo grdo zmerjanje, in vsi so silili za prijetima ter hoteli, da ju sprem-

Za zimska ročna dela!

Gospodinje in dekleta, za zimska ročna dela si nabavite vzorce iz Predtiskarije v Mariboru, Trg kralja Petra 4. — Dobili smo povsem nove in moderne vzorce in monograme, blazinice, kakor tudi za razne stenske prte, namizne prte itd. Na podlagi naših vzorcev lahko napravite sledeče napise na kuhinjskih prtih:

Ljubo doma, kdor ga ima.

Če dom v ljubezni tvoj in solnčnem je sijaju, prepričan lahko si, da tu živiš že v raju.

Naj človek celi svet obteče, najboljši kruh doma se peče.

Ohrani Bog te v cveti, planinska roža ti!

Škrjanček poje, žvrgoli, se belga dneva veseli.

Pastirica kravec pase, ona ima svoje špase, pastirc pa pravi: Juhej, juhej, na planincih lušno je!

Kdor o meni slabo sodi, naj nikar v moj dom ne hodi.

Lepšega na svetu ni, če na sreči dom sloni.

Glej naprej, nazaj ne glej nikoli, nov pogum bo zdravilo tvoji boli!

Če v kuhinji v lonec kukaš, ženkinu si jezo skuhaš.

Preljubi možiček, ostan! doma, če ne si poiščem drugega!

Ako žena črno gleda, tudi možu je hudo, rajši v krčmi ti poseda, zato ženka glej lepo!

Oglejte si vzorce v prodajalni Kralja Petra trg 4!

škov, je bila v kratkem času zbrana akcijska glavica 5 milijonov peset — okoli 35 milijonov dinarjev.

Poleg obeh velikih dnevnikov, ki izhajata v Madridu, obstoja večje število pokrajinskih dnevnikov, ki vedno bolj razširjajo svojo dejavnost in hkratu

ljejo. Toda vse kričanje je pregrmel Boltežarjev mogočni glas:

»Tu ostanite! Kdor bo šel od ognja, bo kaznovan!«

In ustali so vsi. Zopet so se postavili v vrsto, zopet so romali škafi sem in tja. Stal sem sredi med njimi. Vedel sem dobro, da naše delo nima prav nobenega pomena; kajti hiša zaradi svoje lege ni bila v nevarnosti, žaga pa je bila tako ali tako izgubljena, delati pa s tako smešno majhno brizgalno res ni imelo smisla. Seveda pa sem vztrajal.

Čez kakih dve uri so plameni skoraj nenačdoma začeli pojemat, ostali so le škripajoči kupi žerjavice še, iz katerih je tu pa tam švignil plamen. Poleg tega je začel liti dež kakor iz škafa, tako da je rekel Boltežar ljudem:

»Sedaj lahko odidete domov! Le straža naj ostane pri ognju!«

Tedaj se jih je urno večina pobrala domov. Jaz sem ostal še na dvorišču. Poleg mene je stala Erika Grubelnik.

krog svojih naročnikov. Med temi se posebno odlikuje »Gazeta del Norte«, ki izhaja v Bilbao ter se je posebno proslavila v obrambi slovečega ogromnega kipa Srca Jezusovega, ki stoji v tem mestu ter so ga hoteli združeni framašoni in socialisti odstraniti. Besneči protivniki krščanstva so uredništvo lista večkrat napadli, da bi urednike ustražovali, pa se jim ni posrečilo. List je zmagal: kip Srca Jezusovega je ostal. Kakor je po sebi razumljivo, obstoja poleg dnevnikov za preprosto ljudstvo tudi veliko število tednikov, ki predstavljajo v zvezi z nabožnimi listi pravo orožarno španskega katolicizma. Razvoj dogodkov je katoličane v Španiji poučil, da danes ne more katolicizem izhajati brez katoliškega tiska. Katoliški časnik je najpripravnejše orodje za širjenje pouka in prosvete in najkrepkejšo orožje za obrambo katoliške cerkve in njenih pravic. To velja za Španijo, pa tudi za vsako drugo deželo, tudi za Jugoslavijo.

*

Gornja Sv. Kungota. Slovesnost 1900letnice Gospodove smrti v Gornji Sv. Kungoti se bo praznovala dne 8. oktobra t. l., ne pa dne 15. oktobra, kot je bilo v zadnji številki »Slovenskega gospodarja« naznanjeno. To pa radi tega, ker se dne 15. oktobra vršijo občinske volitve, in bi veliko moških ne moglo priti k tej slovesnosti, zato bo dne 8. oktobra. V slučaju slabega vremena pa se preloži na dne 22. oktobra. Spored: zjutraj v župni cerkvi ob šestih prva sv. maša, ob pol devetih slovesna procesija na hrib »Kalvarija«, na posestvo g. grofa Pachte, kjer se bo najprej blagoslovil 15 m visoki križ, potem pod križem slovesna peta sv. maša, med sv. mašo na hribu »Kalvarija« pridiga — ki jo bo imel preč. g. kanonik mons. Umek, dekan in stolni župnik iz Maribora. Med slovesno sv. mašo slovesna posvetitev

»To je bil največji doživljaj v mojem življenju,« je rekla. »Kaj takega ne vidi človek v velikem mestu.«

»Vi mislite to silno grozo, to slikovitost.«

»In vse, kar se godi z ljudmi!«

»Tonče! Tonče! Tonče!«

»Ali ga slišite — venomer išče sina. Išče ga v hiši, po dvorišču, pri pogorišču; na cesti v vasi vpije za njim.«

»Res, kje le je Tonče? Saj bi vendar moral biti tukaj!«

»Tonče! Tonče!«

Po raztajanih sneženih kalužah je prišel žagar čez dvorišče.

»Gospod Belčar,« sem rekel, »vašega sina ne bo v vasi.«

»Odšel je bil kam od doma,« je pristavila Erika.

»Od doma,« je blebetal stari, »od doma! Saj mi vendar ni, saj mi vendar ni zažgal on, Tonče?«

»Gospod Belčar, prepričan sem, da je tresčilo v žago in da je zažgala strela —«

»Strela —«, se je hripavo zasmeljal, »strela!

Studenci pri Mariboru. Katoliško slovensko izobraževalno društvo v Studencih pri Mariboru proslavi dne 8. oktobra 30letnico svojega obstoja. Zjutraj ob 6. uri bo pri sv. Jožefu cerkveni govor ter sv. maša. Popoldne ob 4. uri v samostanu občini zbor s predavanjem, **Svečina.** Podružnica sv. Cirila in Metoda priredi prihodnjo nedeljo dne 8. oktobra t. l. v grajski nadkleti ob treh popoldne zgodovinsko igro »Naša kri«. Med odmori petje in godba. K obilni udeležbi prijazno vabi vse domačine in sosede kakor tudi oddaljeneje — podružnični odbor.

Št. Andraž pri Velenju. Katoliško prosvetno društvo ponovi v nedeljo dne 8. oktobra v Društvenem domu znamenito Malierejevo komedijo v treh dejanjih »Scapinove zvijače«. Začetek ob treh popoldne. Igra je polna prav smešnih prizorov, zato naj nikdo ne pozabi priti pogledat. Pred igro poje pevski zbor, med odmori svirajo tamburaši. Vstopnina znaša: sedeži 5 Din, stojišča 3 Din, za deco 2 Din. K predstavi vljudno vabljeni vsi, zlasti pa vsi tisti, ki se prve predstave iz kaferegakoli vzroka niste mogli udeležiti. Torej dne 8. oktobra na veselo svidenje v Društvenem domu! Bog živi!

vseh navzočih župnij presv. Srcu ljubljenega Odrešenika. Zeleti bi bilo, da pridejo v procesijah sosedne župnije Sv. Jurij ob Pesnici, Svečina in Spodnja Sv. Kungota. Zatorej dne 8. oktobra vsi na goro »Kalvarijo« v Gornjo Sv. Kungoto, da križanega Zveličarja in obletnico njegove mučeniške smrti slovesno proslavimo.

Sv. Barbara v Slov. goricah. Nad vasjo Korena, v gozdu župnije Sv. Barbara v Slov. g., so našli dne 18. t. m. zjutraj mrtvega s prebito glavo mladeniča Franca Krajca iz Male Zimice. Šel je skozi kratek gozd k svoji sestri Jožefi. V sredini gozda pa mu je zločinska roka pretrgala nit življenja v najlepši dobi 36 let. Roparski ubijalec ga je mrtvega sezul, mu vzel uro in nekaj kovačev. Do kosti je pretresla vest o strašnem zločinu nad 70letne starše, šest bratov in tri sestre. Vseh sedem sinov je služilo vojake. Vsi so se srečno vrnili iz svetovne vojne. Pet jih že gospodari na svojih lastnih posestvih, le Franc in Leon sta še bila doma in pomagala očetu na njegovem ve-

Zeppelinu. V spodnjem krovu bodo kopalnice, kuhinja, prostori za moštvo in obednica za častnike.

Novi Zeppelin bo vozil z brzino 160 km na uro.

Buddha iz masla.

V Tibetu (osrednja Azija), v samostanu Klumbum, slavijo tamošnji budistični prebivalci vsako leto svetilni in masleni praznik. Pred praznikom se zberejo samostanski starešine, ki določijo umetnike za izdelavo kipov iz masla. Buddha iz masla je upodobljen kot blagoslovitelj in visok 7 m. Levo in desno od Buddhovega kipa so zmaji iz masla, cvetlice in razna

likem posestvu. Kako si bil, dragi Franc, priljubljen, se je videlo že dne 18. in 19. septembra, ko so množice ljudstva hitele k mrtvašnici, da ti z venci in šopki posteljejo tvoj zadnji dom. Nobeno oko ni ostalo suho, ko so se v sredo zjutraj zbrali otroci na prijaznem očetovem domu s sorodniki in veliko množico ljudstva ter šli v procesiji za križem med glasnim ihtenjem in molitvijo rožnega venca, da še ponesejo truplo dragega Franceka iz mrtvašnice k sv. maši. Počivaj v miru, dragi Franc, žalujočim staršem, bratom in sestram naše iskreno sožalje!

Sv. Ana v Slov. goricah. Kam gremo v nedeljo dne 8. oktobra, popoldne? V Lokavce pri Zgornjem Cmureku, ker tam bo nova kapelica blagoslovljena na čast Srcu Marijine-mu. Zato, vneti častilci Srca Marijinega, udeležimo se slavnosti! Ob dveh popoldne gre procesija, ki jo vodi g. župnik, od občinske kapele v Lokavce k Rajšpovi novi kapelici.

Ščavnica pri Gornji Radgoni. Še vedno se veselo ogleduje po Ščavniški dolini prijazen Hamlerjev dom tam na solnčnem hribu nad šolo, le srca njegovih prebivalcev se krčijo od neme žalosti. Umrli jim je oče, ki je bil svoji rodbini s prirojeno vedro naravo kakor solnce veselja. V torek dne 26. septembra ga je iznenada zadela možganska kap, padel je v nezavest ter se po treh dneh nepopisnih muk predramil pred svojim večnim Sodnikom. V nedeljo dne 1. oktobra so ga spremili sorodniki in sosedje k Sv. Petru. Množica pogrebcev je s solzami rosila svežo gomilo, ko je govoril g. župnik Gaberc v slovo besedo o katoliškem možu, ki živi po jasnih načelih. zvest svojemu verskemu prepričanju, v ljubezni do božjega Srca, ki ga je gotovo prištel med svoje izvoljence. — Spet bo teklo po uglajenem potu vsakdanje življenje med Ščavničani, le selski pismonoša, ki je skozi 20 let pri skromnem plačilu, pa vendar zadovoljno opravljal svojo službo, se s svojim ljubeznivim smehljajem in z dovtipno besedo ne bo nikoli več oglašal med svojimi sosedi. Naj uživa veselje pri Bogu!

Sv. Urban pri Ptuju. Kruta smrt je ugrabila iz naše srede dobrega in uglednega gospodarja Antona Kramberger iz Levanje. Kratka bolezen, ki jo je prenašal res s krščansko potrpežljivostjo, je naenkrat presekal nit nje-

Nameščenci, nameščenske!

Volitve v Delavsko zbornico bodo 22. oktobra. Naša lista nosi naslov:

Združeni zasebni in trgovski nameščenci Slovenije.

Med kandidati je iz Štajerske na drugem mestu g. Žebot Franjo, bivši poslanec in zastopnik Vzajemne zavarovalnice v Mariboru. Med namestniki je na prvem mestu g. dr. Franc Vatovec, urednik »Slovenca« v Mariboru.

govega mladega in delavnega življenja. Kot član Apostolstva mož je živel in umrl kot vzgleden kristjan. Njegova hiša je bila na stečaj odprta krščanskim listom in hiša, kamor je duhovnik rad zahajal, kjer je bilo srce vneto za vse dobro. Kakšna škoda za ves okoliš ko bi tako rabili značajnih mož, ki imajo potrebno hrbtnico in niso trs, ki jih vsak veter sladke besede zamaje. Pokojniku pa, ki je živel za Boga, želimo mir v Bogu!

Noršinci pri Ljutomeru. Milo so zadoneli zvonovi dne 22. septembra naše župnijske cerkve ter naznanili smrt vdove posestnice Marije Štih, rojene Herič iz Noršinec. V visoki starosti 83 let jo je Vsemogočni iz doline solz poklical v nebeški raj. V svojem življenju in trpljenju na kmečki grudi ni poznala bolezní: naposled pa ji je spodjedla zahrbtna bolezen nit življenja. Imela je za vsakogar odprte roke, koji je trkal na vrata ter bila priljubljena pri vseh, ki so jo poznali. Ko smo kljub slabemu vremenu stali v obilnem številu ob tvoji gomili in ihteli v žalosti s tvojimi dragimi sestrami, otroki in rodbino, smo se spomnili besed, da sveti križ nam govori, da snidemo se nad zvezdami!

Sv. Bolfenk pri Središču. Iz našega kraja poroča »Jutro« z dne 24. 9. 1933, da je društvo »Lipa« s sodelovanjem Društva kmečkih fantov in deklet priredilo v nedeljo dne 17. sept. prosvetni praznik, ki je bil po zatrdilu poročila posvečen delu in življenju naših viničarjev in vinogradnikov. Na celi prireditvi, ki je bila obiskana le po največ od maloštevilnih članov Društva kmečkih fantov in deklet, pa

ni bilo niti z eno besedo omenjeno delo in življenje viničarjev in vinogradnikov. Predsednik društva »Lipa« je čital o zaščiti prebivalstva v zaledju za primer plinske vojne, za njim pa je govoril inž. Lupša o deželi belega slona. Čudno se je nekaterim zdelo, ki so pričakovali res kaj posebnega o svojem delu in življenju, a se jim je govorilo povse o nekem, ki nima prav nobenih zvez z delom in življenjem naših viničarjev in vinogradnikov in so radi tega predčasno zapustili prireditve. Središčani pa, ki so popoldne priredili pevski koncert, si bodo v bodoče tudi zapomnili, da ne bodo hodili prirejat koncertov k Sv. Bolfenku, ko si isto lahko brez Bolfenčanov, ki se koncerta udeležili niso, privoščijo doma v Središču.

Sv. Jurij ob južni žel. okolica, Stanko Golobgranc, posestnik graščine na Blagovni, izjavljam, na nisem nikdar podpisal nikake izjave za sedanjega župna g. Klajnšeka in so radi tega vse takšne govornice neutemeljene in lažnjive. Blagovna, dne 30. septembra 1933. Stanko Golobgranc.

Prevorje. V četrtek, dne 21. septembra je bil dan veselja vseh župljanov, in sicer radi tega, ker je bil ta dan prihod našega tako težko pričakovanega dušnega pastirja. Ob 5. uri popoldne so zabobneli možnarji in zazvonili zvonovi na mogočnem gričku cerkve sv. Ane ter naznanjali prihod. Sprejem je bil na podnožju grička sv. Ane. Prvi je pozdravil novodošlega g. župnika g. župnik iz Zagorja pri Planini, nato je pozdravila šolska mladina in podarila šopke prevorskih jesenskih cvetic. G. župnik se je prisrčno zahvalil za sprejem ter vabil župljane k spolnjevanju verskih dolžnosti. Za tem je bila procesija v cerkev, kjer se je vršila popoldanska služba božja z blagoslovom. Najprisrčnejšo zahvalo moramo izreči g. župniku Primožiču iz Zagorja, ki je kot namestnik provizorja dolgih 23 mesecev hodil na Prevorje opravljat službo božjo ter tudi kljub preobilnemu delu in mnogokrat slabemu vremenu katehetsko službo v šoli. Našemu novemu g. župniku pa kličemo, naj ga Bog ohrani zdravega mnogo let, da bo plodnosno deloval v vinogradu Gospodovem.

Sv. Ema ob Sotih. Letošnja pobožnost Večne molitve se je vsled skrbi nadomestnih gg. duhovnikov ob veliki udeležbi faranov z veliko

golazen. Krog glavne-ga kipa gori na stotine maslenih svetilk. Višek maslene svečanosti tvori prihod samostanskega opata, ki pregleda maslene kipe in na tisoče romarjev se vrže na tla in vstrajajo v tem položaju, dokler se ne vrne opat po ogledu v svojo palačo. Njegov obhod je znamenje za veselje, ples ter krič. Vsled izdihavanja tisočernih in tisočernih množic se zaženejo masleni kipi tati in kmalu preostanejo od prvotno visokih in ponosnih maslenih junakov le še veliki kupi cedečega se masla.

Zahtevajte povsod »Slov gospodarja«.

Lepa strela to! Jaz že vem — že vem — kakšna strela je bila to —

Oddrsal je od naju in zopet začel klicati:

»Tonče! Tonče!«

»Grozno!« je rekla Erika in se nenadoma spustila v jok. »To nesrečno sankanje —«

»Erika!« sem rekel strogo, »ne govorite več te neumnosti! Prepametni ste, da bi govorili kaj takega. Naše nedolžno sankanje s temi tragedijami, katerih korenine so mnogo globlje, prav nič nima opraviti.«

Peljal sem jo z dvorišča na cesto. Tedaj sva zagledala žensko, ki je slonela na plotu na oni strani ceste.

Šipčeva Lizika.

Na njo ves ta večer nisem mislil.

»Lizika, kaj pa delate tukaj?«

Pogledala naju je z blodnimi očmi.

»Ali je on — ali je on — ali je on zažgal? Zakaj pa ga kliče oče kar naprej?«

»Lizika, kdo je zažgal, tega nihče ne ve. Jaz mislim, da je udarila v žago strela.«

»Strela? Ne!«

»Lizika, pojdite domov. Škoda vas je za Tončeta!«

»Škoda?« je trudno ponovila. »Že lahko res! Če on zaradi take deklinje —«

Vrata pri štacuni so se odprla. Na prag je stopila Lizikina mati.

»Ali je že zopet zunaj? Petkrat sem že šla po njo. Moj Bog, taka nesreča!«

Brez svoje volje je odšla deklica v hišo. Mati nama je rekla:

»Danes kar ni šla od okna, vedno je gledala, kdaj se bo prisankal Tonče mimo. Zato je prepozno šla gori h križu. Večna luč je ugasnila, in tako je prišla nesreča. Toda ne pravite nikomur tega!«

»Ali luč sedaj zopet gori?«

»Gori!« je rekla žena in si pokrila z rokami obraz.

Sedmo poglavje.

Najtemnejši gozd.

Prišel nama je naproti nadučitelj in je prevzel Eriko. Nato sem taval sam domov.

Zemljiška knjiga — najvažnejši zapisniki.

V koledarju »Slov. gospodarja« bremo letos članek, ki je bil že zdavnaj potreben našemu ljudstvu, to je temeljit in popolen pouk o zemljiški knjigi. Pisatelj je jurist, ki ima stalno s tem opraviti, zato je zbral vse podatke tako, da so točni in zanesljivi. V članku dobimo zadostna pojasnila o sledečem?

Kaj pomeni in kako izgleda zemljiška knjiga, kako se vršijo razni vpisi, vrstni red vpisov, izbris starih terjatev, zemljknižne delitve, pozivno stopanje, kolekovanje, zadolžnice, izbrisne pobotnice, prednostna izjava, za znamba, kupna pogodba celega zemljišča, zemljknižni predlog, izbrisno dovoljenje, kupna pogodba za eno parcelo, služnostna (servitutna) pogodba itd. vse je pojasnjeno in na zgledih pokazano ter so formularji za tozadevne vloge naznačeni.

Izpisek iz zemljiške knjige je eden glavnih listin v naših domovih. Poleg tega bo sedaj tudi ta koledar stalno navodilo, kako in kaj je napraviti v vseh raznih slučajih, ki se tičejo zemljiške knjige. Članek je obsežen in če bi izšel posebej v knjižici, bi skoro toliko stal, kot stane celotni koledar. Za to ne zamudite pravočasno naročiti koledar »Slovenskega gospodarja« za leto 1934. Pišite

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

slovesnostjo vršila. Bog plačaj vnetim gg. duhovnikom za njihova prizadevanja! — Letošnja vinska trgata je v naši fari, kakor tudi v sosednjih skoraj popolnoma uničena, ker se je grozdje večinoma posušilo, čeravno se je dobro škropilo. Tudi sadja skoraj ni nič. — Račujmo se šentemčani radi izpeljave nove ceste iz doline na veseli grič Sv. Eme. Cesta

je izpeljana, samo dograjena še ni. Naj bi se delo nadaljevalo in tudi dogotovilo. Naš rojak g. dr. Ogrizek je veliko žrtvoval in se trudil za graditev te ceste, s sodelovanjem sosednega našega prijatelja g. Turka.

Pilštajn. V noči 27. septembra je zatisnila življenja trudne oči Cilka Jug, ki je veliko let gospodinjila rajnemu g. kozjanskemu dekanu g. Marku Tomažiču. Bila je vzor pridne, gostoljubne in vedno vesele gospodinje. Pokojna je bila dobra znanka vseh brezštevilnih iz vseh slojev, ki so tolikokrat uživali izredno gostoljubnost g. dekana. Blago Cilko ohranimo v hvaležnem spominu pri najsvetejši daritvi, pri mizi Gospodovi in v naših molitvah!

Boji z orjaškimi kačami.

Strah pred kačo je kulturnim narodom prirojen in radi tega kačjo golazen tudi brez usmiljenja uničujejo. V starodavnih časih je bilo glede kač povsem drugače. Stari Rimljani, Grki in Egipčani so častili kačo po božje. Pri Indijcih in Kitajcih je kača še danes božansko bitje. Skoro vsako svetišče baš omenjenih pokrajin redi svojo sveto kačo.

Indijanci in orjaške kače.

Po Južni Ameriki splošno lovijo ter uničujejo nestrupene orjaške kače. Med južnoameriškimi kačami, katere posebno zasledujejo Indijanci radi pisane kože in užitnega mesa, bodi predvsem omenjena takozvana kraljeva kača.

Treba še posebej povdariti, da postane orjaška kača človeku nevarna le tedaj, ako jo slednji napade. Te vrste golazen vzdrži poldrugo leto brez hrane. Ako je lačna, se poda na lov po noči. Srne, ovce in divje svinje so plen, katerega se loti orjaška kača živega. Poznan je slučaj, da je napadla orjaška kača celo bivola. Ovila se mu je okrog telesa, da bi mu zdrobila kosti. Bivol se ni mogel ubraniti napadalke z rogovi, je tekal kakor podivjan okrog in se podil po južnoameriških pašnikih,

takozvanih pampah. Divji bik se je slednjič zgrudil onemogel, kača ga le ni mogla pogoltniti in se je zadušila pri požiranju plena.

Indijanci stikajo za orjaškimi kačami po gozdovih ter votlinah. Indijanec odrobi s tomahawkom (sekirico) kači glavo, kar se mora zgoditi z bliskavico, sicer ga zagrabi pošast za roko in se mu ovije krog telesa in mu onemogoči samoobrambo. Rdečkarji so pripravljeni na ta način boja. Po dva do trije se podajo na kačji lov. Ako kača enega v borbi obkroži, odreže drugi zveri glavo.

Krokodil in kača.

Zelo zanimiv slučaj z orjaško kačo popisuje raziskovalec Hasler. Omenjeni se je mudil ob bregovih južnoameriške reke Orinoko in se je spuščal v pragozdove ob veletoku Amaconas. V poltu je ustrelil nekoč orla in ptič je padel v vodo. Takoj se je prikazal krokodil, zagrabil je plen in odplaval z njim na pesek ob reki.

Ogromni krokodil še ni požrl cele ptice, ko se mu je bližala od strani kraljeva kača. Kar naenkrat se je pojavila orjaška pošast pred krokodilom. Z nepopisno naglico se mu je ovila krog telesa in pričel je med obema boj na življenje in smrt. Krokodil je poskušal neprestano, da bi približal napadalke svoje žrelo, a zastoj — kače ni mogel doseči z zobmi. Razločno je bilo videti, kako je kača vedno močnejše stiskala telo in je krokodil v obupu samo še tolkel z repom po pesku. Zopet sta se obe živali umirili, da bi zbrali moči za nadaljno borbo.

Med tem se je bilo odpravilo solnce k zatonu in krokodil je odlezel s svojim bremenom v vodo, kjer je penil valove z repom in šele čez dalje časa je postalo mirno. Oba borca je zakrilo valove.

Krik jaguarja je opomnil Haslerja, da se je vrnil v svoj tabor. Koj drugo jutro je odbrzel proti peščenemu mestu ob reki, kjer sta se že valjala oba orjaka, tesno privita eden ob drugega. Bil

Prikorakal sem mimo gasilnega doma. Malo poslopje je stalo tik pri cesti. V njem je bila shranjena brizgalna, hišico pa so ob priložnosti rabili tudi za zapor, in če je kak človek izvršil v dolini samomor ali sploh kako nenadoma umrl, so ga položili na mrtvaški oder v tem poslopju.

Tu notri je sedaj zaprt sedel stari Grčar.

Potrkal sem na malo, zamreženo okence.

»He, Grčar! Ali me slišite?«

»Kdo me kliče? Ali ste vi, gospod Hubert?«

»Jaz!«

»Gospod Hubert, jaz nisem zažgal; jaz sem vendar stari Grčar.«

»Da, Grčar, verjamem vam!«

Tedaj je glasno zaihtel.

»Ali vas zebe, Grčar?«

»Zebe me. Čisto premočen sem.«

»Naročil bom, naj vam prineso odejo. Počakajte nekoliko časa!«

»Gospod Hubert!«

»Kaj hočete?«

Pri okencu se je prikazal njegov sršasti ob-

raz. Bil je grozen ta obraz, ko je zrl tako skozi omrežje.

»Gospod Hubert! Moja stara je zažgala —«

»Kdo? Vaša žena?«

»Ona. Premislil sem.«

»Grčar! Ali ste še vedno pijani?«

»Ne! Res je! Premislil sem!«

Za hip sem stal tam molče. Nato sem mu zaklical:

»Počakajte! Vrnem se.«

Hitel sem nazaj k pogorišču. Tam je Boltežar še vedno korakal sem in tja. Nekaj mož je stražilo pri zoglenelem, kadečem se kupu podrtij.

Peljal sem Boltežarja na stran in mu pripovedoval, da sem bil pri gasilnem domu in da sem govoril z Grčarjem.

»Prepovedano je govoriti z ujetniki brez dovoljenja!« je rekel uradno strogo.

»Vem, gospod Boltežar. Morebiti pa boste le veseli, ko boste izvedeli, kar sem slišal jaz. Najprej pa: Grčarja zebe!«

»Naj ga zebe!«

Dalje sledi.

Najboljša reklama

za trgovce, obrtnike in zasebnike

so lepe tiskovine,

kakor n. pr. pismeni papir, zavitki, računi, memorande, dopisnice, letaki, lepaki, barvotiski, večbarvne razglednice in priporočilnice

ki jih izvršuje

v najmodernejši izpeljavi, hitro in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru, Koroška c. 5

je videti, kakor bi bile njune moči strte. Povsem mirno in nekako mrtvo sta počivala na pesku.

Hasler je pobral par kamnov in ju pognal v počivajoči pošasti. Ko je priletel kamen v glavo krokodila, je ta vzrožil. Boj je pričel znova. Kača ni pustila glede tesnega objema in obe živali sta ponovno zginili pod vodo.

Še le tretji dan je odločil srdito borbo. Raziskovalec je opazil tretje jutro krokodila stegnjenega po pesku in kača je ležala zvita v kolobar ne daleč proč. Krokodil je bil mrtev; kača je še bila pri življenju, a ni se mogla ganiti. Njena koža je bila na več mestih razcefrana in le miganje s prekranim jezikom je razodevalo, da golazen še živi. Nasprotnika je zmogla na ta način, da mu je po tridnevnem naporu stisnila vrat in ga je zadušila.

Gorila in kača.

Povsem drugače je končal boj orjaške kače z gorilo v zapadno-afriškem Sokoto-pogorju. Po stari navadi je plezala kača na drevo. Ko se je privila do sredine, je zapazila pred seboj največjo opico-gorilo, ki je sedela na istem drevesu. Kača se je skušala oviti krog gorile, a je pozabila, da posedla gorila zobovje, pred katerim zbeži celo lev. Med listjem drevesa je pričel boj, ki je pa bil kratek. Gorila je pregriznil kačo na dvoje in pometal oba kosa na tla.

Napad orjaška kače v Indiji.

V Indiji v bližini Haiderabada je posedal Indijec razsežna posestva. Slavil je svoj rojstni dan. Na čaj je bila povabljen večja družba, ki je sedela z gostiteljem na vrtu. Otroci gostov so se nekaj časa igrali, radi vročine so se podali kopat v bližnjo reko Godawari. Komaj so bili fantki v vodi, že je bilo čuti klice na pomoč. Moški so hušnili preplašeno po koncu in odbrzeli proti reki. Zapazili so, kako se je ovijala krog telesa sedemletnega dečka tigrova kača. Spustili so se nad pošast s palicami in noži, da bi rešili dečka smrtonosnega objema. Pri pogledu na odrasle je spustila kača otroka in se lotila z ovijanjem kar dveh moških. Še le tretji je zbral toliko duhaprisotnosti, da je pognal golazni revolversko kroglo skozi glavo prav od blizu.

Kača je napadla fantka samo zaradi tega, ker jo je bil udaril z jermenom preko glave, sicer bi mu ne bila storila ničesar žalega.

Poslednje vesti.

Naš kralj in kraljica sta se sestala z bolgarsko kraljevo dvojico v Evksinogradu pri Varni v Bolgariji. Sestanku pripisujejo velik pomen za zблиžanje obeh narodov. Za obiskom kralja Aleksandra in kraljice Marije v Carigradu bodo v kratkem obiskali Ankaru (novo turško prestolico) tudi romunski minister Titulescu ter sovjetski državnik Molotov, Litvinov in Vorošilov. Vsi ti obiski se smatrajo za uvod za ustvaritev balkanske zveze. Skoro gotovo je, tako zatrjujejo turški politični krogi, da bo v najbližji bodočnosti prišlo do cele vrste najbližjih sporazumov, ki bodo združili države petih ali pa morda šestih narodov, če se bo njim priključila tudi

Bolgarija. Sporazumi bodo obsegali vse države od Baltika do Egejskega morja.

Slovenci pri Sv. očetu. Dne 2. oktobra ob 8. uri zvečer, je sprejel Sv. oče v posebni avdienci 150 Slovencev in 50 Hrvatov. Med Slovenci so bili vsi trije škofje, 25 duhovnikov in več odličnih laikov. Papež je podal vsakemu posebej roko. V svojem nagovoru je izrazil posebno veselje, da vidi pred seboj Slovence in Hrvate iz Jugoslavije. Posebno je podčrtal namestnik Kristusov, da so razširjene govornice, kakor bi papež ne ljubil Jugoslavije in je naročil romarjem sledeče: »Povetje vsakmu, če bi prišli tudi angeli iz nebes, bi ne govorili resnice, če bi trdili kaj takega.« Konečno je blagoslovil papež vse navzoče in jih prosil, da sporoče blagoslov vsem Slovincem.

V Avstriji bodo predrugačili ustavo. V načrtu nove avstrijske ustave je ustanovitev treh zbornic: 1. stanovskega sveta; 2. deželnega sveta; 3. nacionalnega sveta v omejenem obsegu, in nad vsemi bi bil drž. svet. Vsaka vrsta stanovskega sveta bi se razdelila v dva odseka za nameščence in delodajalce. Deželni svet bi štel 18 članov, to je po 2 iz vsake dežele. Nacionalni svet bi imel 60 članov, ki bi se izvolili po popolnoma novem volilnem redu. V glavnem bi stopil na mesto osebne glasovanja sistem volitev po listah. Najnižja starost volilca bi bila 30 let. Volilci iz vrst velikih davkoplačevalcev in družinski očetje bi imeli posebne prednosti pri glasovanju. Nacionalni svet bi omogočal strankam nadaljno delovanje. Dalje bi bilo med člani državnega sveta 20 članov, ki bi jih imenoval predsednik republike iz vrst voditeljev delodajalcev in nameščencev in znanstvenikov. Zakonodajno oblast bi imele tri zbornice, toda vlada bi imela pravico izdati zakonske dekrete.

Duhovniška vest. G. Martin Kozar, kaplan v Žalcu, je prestavljen k Sv. Marjeti niže Ptuja. Šentmarješki g. kaplan Jožef Kuk se zdravi v Muretincih.

Avto zgorel. Na državni cesti med Slivnico in Framom je zgorel dne 2. oktobra avto g. Mihaela Hohnjeca iz Maribora. V Ljubljano namenjeni potniki so si komaj rešili golo življenje.

Strel iz ljubosumnosti. Dne 30. septembra v nočni uri je oddal skozi okno strel v že počivajočo Marijo Januž, posestnico na Janževem vrhu pri Sv. Urbanu pri Ptuj, pri njej službeni hlapec Janez Kocmut. Šibre so zadale žrtev v glavo, jej izbile eno oko in v zelo opasnem stanju je bila oddana v mariborsko bolnico. Do zločina je došlo iz ljubosumnosti.

Otrok utonil v Dravi. Dne 29. septembra popoldne se je podal v gozd tesar Andrej Golob iz Vurmata pri Selnici ob Dravi. Doma je pustil 2-4 leta stara otroka. Golobova hiša je tik Drave in je hotel otrok najbrž za očetom v gozd, a je zašel v Dravo, kjer je utonil.

Tri sunke z nožem v prsa je dobil v fantovskem pretepu Viktor Mertik, posestnikov sin pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Obklanega je prepeljal mariborski rešilni oddelek v bolnico v Maribor.

Obstrelil je iz lovske puške posestnik v Babi vasi pri Sv. Štefanu pri Šmarju 48letnega dninarja Martina Župeta v hrbet in ga hudo poškodoval.

Laporje. Prosvečno društvo ponovi v nedeljo dne 8. oktobra, ob treh popoldne na splošno željo igro »Pri kapelic«. Obenem vpripori šaloigrico »Gašparček in ropar«. Vstopnina je znižana. Vabimo vse od blizu in da-

leč, posebno vas iz sosednjih župnij, da pridete v čim častnejšem številu! Pokažimo, da še smo! Za gotovo na svidenje!

Velika Nedelja-Ormož. V nedeljo dne 8. t. m. priredita velikonedeljski pevski zbor ter dramatični odsek v Društvenem domu v Ormožu točno ob treh popoldne koncert narodnih pesmi in igro petdejanke »Bele vrtnice«. Vstopnina je po 8, 6, 4 Din. Vsi meščani in okoličani prav vljudno vabljeni k tej lepi prireditvi!

Marenberg. V zadnjem času sta bila pri nas dva pogreba. Umrla sta en moški in ena ženska, ki sta tekmovala med seboj v starosti: moški je izpolnil 65 let, ženski pa je manjkalo še četrta leta do 65. leta. V ubožni hiši je po daljšem pljučnem bolehanju izdihnil Aleš Esik. Poldrugo leto po smrti svojega drugega moža pa se je vsled dolgega bolehanja na pljučih in možganih preselila v večnost posestnica in gostilničarka g. Marija Drogenik. Pogreba so se udeležili tudi marenberški gasilci. — Vsled nesreče si je malo poškodoval dva prsta na levi roki sinček g. Simona Ternika. Zdravi se v slovenjgraški bolnici. — V šoli pri Sv. Treh kraljih začasno ni pouka, ker je tamošnji učitelj g. Štokelj po lastni prošnji prestavljen v Središče. — Hmeljska kupčija je v začetku kazala zelo dobro, zato večina naših hmeljarjev hmelja ni prodala. Cene so kmalu padle in hmeljarji, ki so jim ponujali za 1 kg hmelja že po 95 Din, so ga prodali po 70 Din in še ceneje. Nekateri hmeljske nasade grozil uničiti črv. Da bi obvarovali svoje nasade, so nekateri hmeljski posestniki dali črve uničiti. — Na bolezenski dopust na Golnik je radi obolelosti na pljučih odšel tukajšnji sodnijski starešina g. Janko Čerček. — G. Pogorelnik si da nasproti lekarni postaviti kantino, v kateri bo prodajal tobak in sadje. — Tudi pri nas je deževje napravilo nekaj škode. Nekaterim lesotrčcem je Drava odnesla nekaj lesa. — Šmihlejski sejem je bil dobro obiskan. Zelo mnogo je bilo goveje živine. Kmetje so držali cene za 1 kg žive teže do 5 Din, radi česar je bilo sklenjenih malo kupčij. Svinj je bilo samo en tovrstni avto, cene so bile krog 9 Din za 1 kg žive teže.

Vsem cenjenim narcčnikom, katerim je že pošla narcčnina, smo danes priložili položnice ter jih prosimo, da poravnajo kmalu narcčnino, ker drugače smo primorani jim ustaviti list. — »Slovenski gospodar« stane za celo leto 32 Din, za pol leta 16 Din in za četrta leta 9 Din. — Uprava.

Novo knjige.

»Bodi apostol!« V tiskarni sv. Cirila v Mariboru je pravkar izšla pod naslovom »Bodi apostol!« knjižica, ki jo v sedanjih dneh duševne razdvojenosti vsakemu priporočamo. Ta knjižica kaže pot k dušni preroditvi v katoliškem duhu. Navaja zelo mnogo vzgledov iz življenja in daje smernice za apostolsko delo v družini in v okolici. Zelo dobro bo služila zlasti članom in članicam župnijskih svetov in odborov KA. Segajte po njej! Stane samo 5 Din. Naroča se pri tajništvu KA v Mariboru, Aleksandrova cesta 1. Dobi pa se tudi v knjigarnah Cirilove tiskarne v Mariboru.

Ali si že obnovil naročnino?

Za našo deco.

Vrvar Hasan.

(Pravljica iz zbirke »Tisoč in ena noč.«)

Dalje.

»Prav zadovoljen sem, da sem pripomogel Hasanu do bogastva. Samo tega mu ne morem oprostiti, da me je nalagal radi onih štiri sto zlatnikov, ki so mu prinesli bogastvo.«

»Jaz ne mislim tako,« je odgovoril Sad. »Hasan je govoril resnico. Od tvojih štiri sto zlatnikov ni imel on nikaškega dobička. Tisti moj košček svinca mu je prinesel vse sedanje bogastvo.«

V takih razgovorih sta dospela do Hasanove palače. Potrkala sta na hišna vrata in sta vprašala vratarja, če je res to Hasanova hiša.

»Da, gospodje! Moj gospod je sedaj v veliki dvorani. Prijavi vaju bom.«

Ko je Hasan zagledal svoja dobrotnika, jima je hotel poljubiti rob plašča, ali onadva mu tega nista hotela dopustiti.

»Dobrotnika moja!« je začel on. »Nisem pozabil na to, da sem bil pred kratko dobo še reven vrvar Hasan in da moram le vaju zahvaliti, če sem sedaj bogat. Zato vaju prosim, da smatrata tole hišo za vajino in da bodeta moja gosta.«

Nato jima je začel podrobno razlagati, kaj se mu je bilo zopet pripetilo in je zaključil svoje pripovedovanje z ugotovitvijo, da je le tisti košček svinca povzročil, da je postal bogataš.

Sadi si ni mogel, da ne bi mu bil rekel:

»Hasan! Verjamem, da si pošten človek. Samo ne morem verjeti v to tvojo povest. Nikakor mi ne gre v glavo, da bi se moglo najti v kaki ribi toliko bogastva, niti to, da ti je orel odnesel sto devetdeset zlatnikov. Jaz bolj verjamem v to, da si uporabil vseh štiri sto zlatnikov v to, da si dospel do bogastva. Pa, naj bo, kakor hoče. Kljub vsemu temu se veselim tvoje sreče, ker sem ti jo vselej želel.«

Hasan je začel na vse mogoče načine zatrjevati, da je povedal samo čisto resnico. Sadi se je delal, kakor da bi bil nazadnje res prepričan, samo da ga ne bi razžalil.

Prijateljca sta ostala kot gosta in sta občudovala lepoto zgradbe. Prenočila sta pri Hasanu. Drugega jutra sta stopila s Hasanom na vrt, na katerem je bilo polno cvetic, raznega grmičevja ter lepih dreves. Čez nekaj časa sta pritekla tudi dva Hasanova sina, da bi se igrala na svežem zraku. Ko sta se tako podila po vrtu, sta naenkrat zapazila med vejami visokega drevesa ptičje gnezdo. Ker je bilo drevo zelo visoko, sta prosila slugo, ki ju je spremljal, naj spleže na drevo in naj pogleda, kaj je v gnezdu.

Sluga je slušal. Ko je dospel na vrh, je videl, da ima ptica gnezdo v nekakem turbanu. Zgrabil je celo gnezdo in ga je izročil otrokoma. Ona pa sta odnesla gnezdo očetu, rekoč:

»Oče! Glej, gnezdo imamo. V turbanu je napravljeno.«

Vsi so se začudili. Hasan je prijel turban, ga je ogledoval od vseh strani, pa je spoznal, da je to bil tisti turban, ki mu ga je bil orel odnesel.

»Mogoče je to res tvoj turban,« je menil Sadi, »ali kje je v njem denar?«

Hasan je nato turban odvil in tedaj je iz njega izpadla mošnja, ki mu jo je bil Sadi podaril. Stresel jo je na zemljo in ko so izpadli vsi zlatniki, je rekel:

»Torej, glejta! Sedaj kar štejta! Zdaj mi bo sta vendar verjela, da sem govoril resnico.«

»Hasan!« je dejal Sadi, ko je bil zlatnike preštel, »res je, s tem denarjem si nisi pomagal, ali kje je onih sto devetdeset zlatnikov, ki si jih skrnil v lonec? Mogoče si one uporabil za svoje posle in si z njihovo pomočjo obogatel!«

»Naj bo tudi tako,« se je vmešal Sad. »Mogoče si je Hasan res pridobil polovico svojega bogastva s temi sto devetdeset zlatniki, drugo polovico pa si je sigurno pridobil s pomočjo svinca, ki sem mu ga poklonil.«

»Draga moja,« je ugovarjal Hasan. »Še enkrat vama izjavljam, da sem govoril le golo resnico. Zdaj sem tako bogat, da se ne bi lagal za samo sto devetdeset zlatnikov.«

(Konec prih.)

Gotovi inozemci pripovedujejo,

da morajo na reformiranih Hitlerjevih ljudskih šolah učenci spisati ali članek ali pesmico o njihovem političnem čuvstvanju in te izjave izpovedati g. šolskemu nadzorniku. — Osem dni pred nadzornikovim prihodom si je mali Mihec za šolo pripravil sledečo izjavo:

»Naša mačka mlade mela = mačic lepih sedem = hitlerjevcev je bilo šest = radikal pa eden.«

Učitelj je Miha za pohvalil ter mu zabijal, da bo to izjavo še izpovedal pred g. nadzornikom. — Ker se je čez 8 dni Mihec pred nadzornikom v vseh predmetih dobro odrezal, je še moral izpovedati svoje politično mišljenje. Mihec korajžno deklamira:

»Naša mačka mlade mela = mačic lepih sedem = radikalov bilo šest = in hitler pa eden.«

Učitelj ves preplašen vpraša: »Kako je pa to, pred 8 dnevi si izpovedal ravno narobe, hitlerjev je bilo šest, radikal pa eden. Mihec, ti si se gotovo zmotil.«

Mihec zopet odvrne: »Ne, nisem se zmotil, pred 8 dnevi so še muce bile slepe, danes pa že vidijo.«

Naročite za fante,

ki se odpravljajo k vojaku, knjižico:

Moj tovariš.

Molitvenik za mladeniče in še zlasti za vojake.

Cena z rudečo obrezo 16 Din, z zlato obrezo 18 Din. Po pošti 1 Din več.

Tiskarna sv. Cirila Maribor.

OGLASI

v „Slov. gospodarju“ imajo

najboljši uspeh!

MALA OZNANILA

V »Malih oznanilih« stane vsaka beseda Din 1.20. Najmanjša cena za oglas je 8 Din. Manjši zneski se lahko vpošljejo tudi v znamkah. — Upravništvo odgovarja na razna vprašanja samo takrat, ako je priložena znamka za Din 2.— za odgovor.

Upravništvo.

Zamenjam gramofon za panj čebel, Naslov v upravi lista. 1028

Majer s 3 delavnimi močmi se sprejme na posestvo v bližini Maribora. Vpraša se v trgovini Maribor, Koroška cesta 20. 1027

Vinčarja z 4 in majerja z 3 delovnimi močmi, pridne in poštenj ljudi, sprejme gostilna Novačan na Košakih pri Mariboru, 1024

Preključujem vse žaljivke in obdolžitve, ki jih sem izrekel proti Kaučiču Ivanu in Francu Vogrinec, Stavešinci. Zahvaljujem se, da sta odstopila od tožbe. Jakob Iskra. 1025

Zahtevajte povsod
»Slovenskega gospodarja«

Vsem gospodom, ki so mi ob imenovanju za častnega kanonika čestitali, izrekam tem potom iskreno zahvalo. Bog živi!

Fr. Korošec
nadžupnik.

1026

Kmečko posestvo, približno 25 oralov vsakovrstne zemlje, hosta in vinograd, poslopja v dobrem stanju, se redi 4 glave živine, se odproda. Cena po dogovoru. Kralj Janez, posestnik, Dobje, pošta Sevnica ob Savi. 1023

Pridna in sposobna gospodinja se sprejme v župnišče. Dopise pošiljati na podružnico »Slovenca« v Celju pod »Zvesta«. 1020

Iščem službo cerkovnika, 25leten, poročen brez otrok. Naslov v upravi lista. 1017

Naše cene vam priporočajo obisk naših trgovin. Franc Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer. Nakup jajc, masla, suhih gob in vseh poljskih pridelkov. Stalna zamenjava bučnic in solnic. 924

Sadno drevje za jesensko saditev dobite pri Alojziju Knuplež, Sv. Peter pri Mariboru. Cena visokodebelnemu drevju 10 Din. 922

Zopet znižane cene!

Vi boste veseli in imeli boste veliko korist, če si nabavite blago za obleke v Trg. domu Stermecki. Zahtevajte cenik in vzorce modernih tkanin kod poplin, rips, krep, žočet, ševjot, svile, dalje flanelne, barhentne, platne in volnenega blaga za zimske plašče in obleke.

Trgovski dom

Stermecki

tvorba perila in oblek

Celje št. 24.

Cenik in vzorci zastoj.

Golša — nabrekel vrat!

je obolenje ščitne žleze, katera se more pravočasno ozdraviti, ker se drugače delovanje tega važnega organa kot zaščita proti strupom ogroža, vsled česar nastopajo neugodni in dostikrat nevarni pojavi. 1014

Zdravniška znanost je ugotovila, da soll, ki vsebujejo jod, izvanredno dobro delujejo na razne oblike golš. Mnogobrojni bolniki so ugotovili, da dosežejo z uporabo našega enostavnega

pitnega zdravljenja

hiter in povsem reškodljiv upliv na bolezni. Vsakdo, kdor trpi na golši in ima nabrekel vrat, otečene žleze, naj zahteva našo knjižico, katero mu pošljemo

brezplačno.

Dopisnica zadostuje. Poštno nabiralno mesto:

Georg Fulgner, Berlin-NEUKÖLLN, Ringbahnstrasse 24, Abt. P. 83.

Izšla je

Blasnikova
VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1934,

ki ima 365 dni.

»VELIKA PRATIKA« je najstarejši slovenski koledar, ki je bil že od naših pradedov najbolj upoštevan in je še danes najbolj obražtan.

V »Veliki Pratici« najdeš vse, kar človek potrebuje vsak dan: Katoliški koledar z nebesnimi, solničnimi, luninimi, vremenskimi in dnevnimi znamenji; — solčne in lunine mrke; — lunine spremembe; — — poštno določbe za Jugoslavijo; — lestvice za kolke za menice, pobotnice, kupne pogodbe in račune; — konzulate tujih držav v Ljubljani in Zagrebu; — vse sejme na Kranjskem, Koroškem, Štajerskem, v Prekmurju, Medžimurju in v Julijski Benediji; — pregled o koncu brejosti živine; — tabelo hektarov v oralih; — popis vseh važnih domačih in tujih dogodkov v preteklem letu; — tabele za računanje obresti; — življenjepise važnih in odločilnih oseb s slikami; — oznanila predmetov, ki jih rabi kmetovalec in žena v hiši.

Cena 5 Din.

»VELIKA PRATIKA« se dobi v vseh večjih trgovinah in se lahko naroči tudi pisмено pri založniku:

tiskarni J. Blasnika nasl. d. d. v Ljubljani. 1144

Majerja z najmanj 5 delavnimi člani, po možnosti brez malih otrok, sprejmemo s 15. oktobrom. Izvežban mora biti v živinoreji in v svinjereji. Uprava veleposestev Josiipa Orniga, Št. Janž na Dravskem polju. 1018

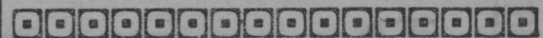
Prodam v srednji višini Savinjske doline 93 oralov polja, gozda in poslopja po dogovoru za 250.000 Din. Dopisi na Andreja Marinc, Ruše. 1005

Kmečki mlin na stalni vodi s posestvom na prodaj. Jug, mesar, Poljčane. 1009

SUHE GOBE

kupuje po najvišji ceni Sever & Komp., Ljubljana, Gosposvetska cesta 5. 965

Dobre obleke, raglane, nepremočljive Hubertus-površnike, kratke površnike, usnjate sukne itd. dobite po zelo nizkih cenah pri tvrdki

Ivan Mastnak, Celje

Kralja Petra cesta 15.

1019

Oglasi v »Slov. gospodarju« imajo najboljši uspeh!

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

588

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Manufakturo

po nizki ceni in v veliki izbiri Vam nudi

Oblačilnica za Slovenijo

Tyrševa 29 Ljubljana Tyrševa 29
(v hiši Gospodarske zveze).

Prodaja tudi na hranilne knjižice članic Zadrugne zveze v Ljubljani. 1015

Prodam posestvo, izve se v trgovini Alojzija Bračić, Zamarkova, Sv. Lenart v Slovenskih goricah. 1001

Ustanovljena leta 1904.

Točna in solidna postrežba.

Kilne pase

trebušne obveze proti visečim trebuhom, potujočim ledvicam in znižanju želodca. Gumi-jeve nogavice in obveze za krčne žile. Umetne noge in roke, korzete, bergle, podloge za ploske noge, suspensorije in vse aparate proti telesnim poškodbam izdeluje staroznana tvrdka po zelo nizkih cenah.

Fr. Podgoršek-a nasl.

Fran Bela, bandažist, Maribor, Slovenska ul. 7
Pismena naročila se izvršujejo točno ter pošiljajo po povzetju. 479

Dobro blago

po 5, 6, 7 Din se dobi le v Trpinovem bazarju, Maribor, Votrinjska ulica 15. 861

Moderne plašče in obleke

nudimo v veliki izbiri. Izdelujemo tudi po meri.

Trgovski dom I. Pregrad Maribor

25 Aleksandrova cesta 25

Za cerkveno ljudsko petje

smo vam pripravili cerkvene pesmarice, ki smo jim določili kar najnižjo ceno:

1. Cerkevna ljudska pesmarica samo po Din 3.—. Obsega 100 izbranih pesmi.
2. Venec sv. pesmi, obsega ravno 1000 cerkvenih pesmi, stane broš. Din 10.—, vezana Din 26.—. Venec sv. pesmi in Molitev, vez. v eni knjigi Din 30.—.
3. Prijatelj otroški (molitve in pesmi z notami za šolsko mladino), broš. Din 2.—, vez Din 5.50 in Din 7.50.
4. Jezus, blagoslovi nas! (Slomšekove blagoslovne pesmi z notami), Din 5.—.
5. Kvišku srca (pesmarica z notami), broš. Din 12.—, vez. Din 20.—.

Poleg teh naročajte tudi vse ostale cerkvene skladbe, novejše in starejše, pri

TISKARNI SV. CIRILA V MARIBORU.

Kdor se hoče prav dobro in ugodno preskrbeti za zimo, obišče kakor vsako leto

Trgovsko hišo

Franc Kolerič

Apače

951

Krizi primerne nizke cene

je nastavila vsemu blagu

manufakturna veletrgovina

Franc Dobovičnik, Celje,

Gosposka ulica 15. 715

Dokazi:

Molino	od 4.80 Din naprej.
Belo platno	od 6.— Din naprej.
Tiskovina	od 7.50 Din naprej.
Tiskovina dvojna	od 12.— Din naprej.
Poldeleni	od 9.— Din naprej.
Svila za obleke, vzorčasta	od 14.— Din naprej.
Creppe de Chine v vseh barvah	po 39.— Din.
Svileni robci	od 25.— Din naprej.
Ženi: nogavice modn. barve	od 6.— Din naprej.
Hlačevina široka	od 24.— Din naprej.
Moško sukno za obleke	od 26.— Din naprej.
Platno za rjuhe, madracengradl, žima za madrace. Perje, puh, posteljna pregrinjala, odeje, koutre in sploh vse potrebščine za posteljnino po najnižjih cenah.	

Zakaj je ravno pri tvrdki Dobovičnik, Celje, tako poceni?
Ker se zadovolji z najmanjšim zaslužkom.
Ker nima velikih režijskih stroškov.
Ker se trgovina nahaja v lastni hiši in ne plačuje najemnine.
Ker ima lastno tovarno za odeje »Koutre«.
Ker ima lastno tovarno za izdelovanje perila.
Ker ima velik promet in vsled tega vedno sveže blago.
 Vsakomur se vljudno priporoča manufakturna veletrgovina

Franc Dobovičnik, Celje

Hlapca h konjem z deputatom, mogoče brez otrok, sprejme graščina Slivnica pri Mariboru.

Katoliška mladina vseh šol — čitaj

„Nedeljo“!

Bodi zavedno-katoliška že v svojih nežnih mladih letih!

Žični vložki

kom. po Din 100.—

Žični vložki iz izvanredne trde žice kom. po Din 150.—
 Afrik madrace 3delne Din 250.—
 Pri naročilu se prosi natančna nortanja mera postelje. 364

„WEKA“ MARIBOR
 Aleksandrova cesta 15.

Denar naložite najboljši in najvarnejši pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica r. z. z. n. z. Ulica 10. oktobra

Najugodnejše obresti za vloge in posojila. Stanje hranilnih vlog nad 62,000.000 dinarjev.

Za varnost hranilnih vlog jamči nad 3.000 članov, večinoma trdnih kmetov in posestnikov, z vsem svojim premoženjem in nepremičnim premoženjem kar znaša v vrednosti več sto milijonov dinarjev.

Denar lahko vlagate po položnici. Pišite po nje!